

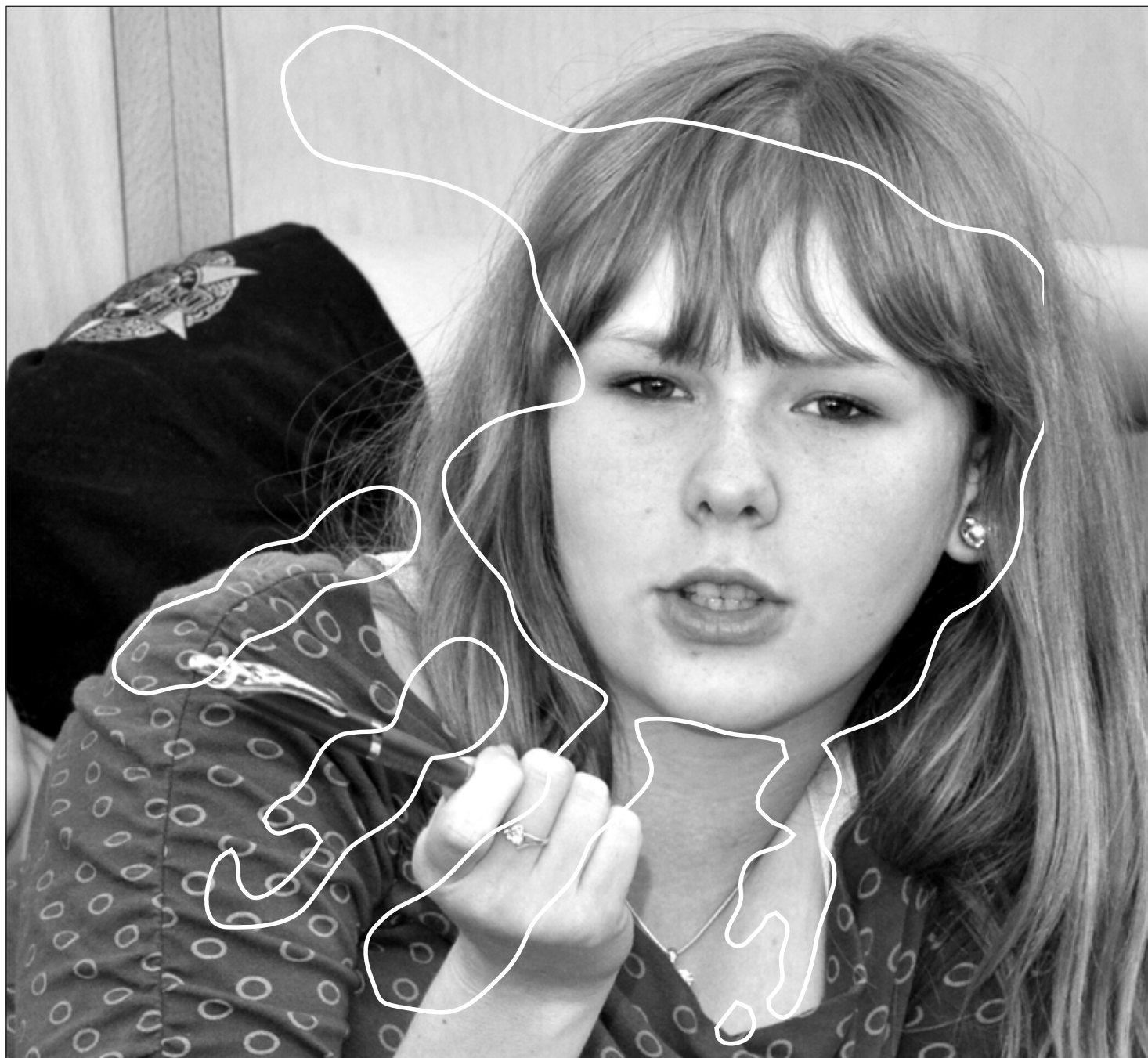
DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo 5.

středa 13.6.2012

středa

FABRIKA SVITAVY

ÚVODNÍK

S postupujícím trváním přehlídky Dětská scéna 2012 se nám v redakci začínají množit prázdné či poloprázdné lahve od Coca – coly, nezbytného vybavení každého redaktora, které obsahuje tolik potřebné cukry a kofein. Všichni redaktoři s rozšířenými zornicemi si svorně pobrukuji hitovku z let osmdesátých: Kolu, pijeme kolu, není to náhoda, že u jednoho stolu... „Nejlepší článek je prázdná stránka, ať si každý domyslí!“ „Od kolika je to představení? Od osmi? Bezva, tak to máme pauzu na práci...“ Když však ráno přicházíme do redakce, tak jsme překvapeni tím, že v rohu stojí nejenom lahve plastové od Coca – coly, ale také lahve skleněné. Lahve od velmi kvalitního vína, které pije dříve narozená část naší redakce. Ta totiž ve Fabrice zůstává až do brzkých ranních hodin a sází. Doufáme tedy, že snad i sklízí. Zásadní otázkou je, jak se k celé věci postaví redakční pes Jazz Jameson – zatím neposkvrněný. Zda přijde na chuť komerčnímu nápoji razantně propagovanému snad všemi médii v celém širém světě, či se přikloní k lahodnému vinnému moku místního původu z Moravy. Zatím to nejspíš vypadá, že jeho nejoblíbenější komoditou jsou samotné výtisky Deníku Dětské scény, které si dnes v redakci doslova bral do úst.

S postupujícím trváním přehlídky Dětská scéna 2012 se v redakci – svěbytném organismu – stále více se navzdory lahvím v rohu ladíme na stejnou vlnovou délku, vytváříme si smysl pro nesdílitelný interní humor. To podstatné – rozhovory, reportáže, články – zůstává, doufáme, sdělné a výstižné.

V pátém čísle Deníku jsme vám, v duchu naší redakční nálady, připravili koktejlové menu včerejšího dne: pro začátek se můžete směle ponořit do rozhovoru týkajícího se projektu Celé Česko čte dětem, dále pak nasát atmosféru semináře Hanky Císové, který je zaměřen na uplatnění školního divadla v základním vzdělávání, do dna si vychutnat recenze Luďka Richtera a Aleny Exnarové, na závěr ochutnat doušek z dílen pro děti ze souborů Michaely Mikulové a Moniky Okurkové a srknout si rozhovorů s dětskými herci. Jako šnaps doporučujeme rozhovor s herci souboru C Svitavy, jež byli k vidění s představením Pták Ohnivák, liška Ryška a my.

Pod vlivem Coca – coly i vína vám přejeme inspirativní čtení a na závěr připojujeme přípitek: „Na zdraví, poslední „hrací“ dne Dětské scény!“

Andrea Pavlíčková a Tereza Vyvíjalová

NAHLÉDLI JSME DO...

... DÍLNY PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

VEDOUcí DÍLNY: MICHAELA MIKULOVÁ

Ráno je ve foyer Fabriky rušno – děti mají dnes již potřetí za trvání Dětské scény možnost vybrat si jednu z knížek, které se chtějí v dopolední dílně věnovat. Rozdělují se do skupinek, opouštějí své kamarády ze souborů, jejichž sympatie pro dnešek patří jiné knižce a vydávají se s lektory v ústřety každé inspiraci knihou na k dílnám určená místa. Já se připojuji ke skupince, která společně s lektorkou Míšou Mikulovou směřuje do farní stodoly. Zajásám, opustím dnes zdi Fabriky, prostor stodoly je příjemnou změnou. Podruhé zajásám, když zjistím, že východiskem pro dílnu, byla spisovatelka Daisy Mrázková. Bude to hezké poetické dopoledne! Nejdřív to ale vypadá, že se do stodoly vůbec nedostaneme, pak se však těžká vrata vedoucí do dvora samy otevřou (moderní technologie se snoubí se starodávnou podobou vrat a vypadá to celé jako krásné kouzlo) a za chvíli se už všichni účastníci dílny pohodlně usazují na koberec pod vysokou střechou stodoly. Míša dílnu začíná krátkým seznámením, při kterém každý řekne své jméno a nějakou maličkost o sobě a pak se jde do akce. Ještě jednou se mají všichni možnost seznámit při hře na pozdravy. Dálka (z Chlapečka a dálky) nás nese do různých zemských končin, setkáváme se s různými kulturami a jejich zvyky, které se týkají seznámení a zdravení: v Chile se zdraví chodidly, která mají zvavená z chůze po vysokých horách a je potřeba je vzájemně masírovat, ve Francii je třeba pozdravy a seznámení šeptat, v Indii se mimo podání ruky účastníci při pozdravu dotknou navzájem svého třetího oka, v Tibetu se momentálně mimo Taši dele zdraví tak, že se k sobě postaví unavenými zády. Jsem popravdě trochu zmatená – nejsem tak zdatný etnograf, abych znala místní zvyklosti všech zmiňovaných zemí, velmi brzy mi však dochází, že se jedná o hříčku, která s místními zvyky zdaleka nesouvisí. (Což je možná škoda.) Každopádně všichni tuto hru přijímají bez jakýchkoliv pochybností, zdraví se a znovu představují. Míša pak zkouší, zda si jména pamatují – hrou na upíra: máš možnost zachránit svého pohledem úpěnlivě tě prosícího kamaráda od zakousnutí upírem, když řekneš jeho jméno. No, po pravdě, upír se nasvačil hned několikrát – paměť na jména příliš nesloužila.

Další aktivitou je chůze po prostoru různě ozvláštěná střídáním tří rychlostí, ke kterým se posléze přidávají styly chůze: vojenská, králičkovská, chůze v džungli a chůze svitavského fanouška Dětské scény. Míša v některých momentech zavelí štronzo a rázem se ocitáme v prostorách kuchyně, kostela, rozladěného klavíru, do kterých mají účastníci podobou svého těla ztvárnit nějakou věc a následně ji popsat. V rámci warm-upu si účastníci ještě zahrají hru na poplání Leze leze brouček, při které si vzájemně nechť šlapou na nohy. Pak přichází blok s jazykolamy – přenášení jazykolamů ležících na trávníku před stodolou do stodoly na papír, jen tak, po paměti. Uvidíme, zda paměť na jazykolamy je v lepším stavu, než paměť na jména. Všem skupinkám se podaří přenést více než třicet jazykolamů – některé znám a některé nové mě mile pobaví: Nejez to jídlo, je nejedlé, nebo Ejchuchu, ejchuchu, já mám mouchu na uchu, Gloglogloglória... Jeden z jazykolamů si pak účastníci vybírají a scénicky jej předvádějí ostatním – vidíme biomechanické ztvárnění jazykolamu Strč prst skrz krk a také operní provedení jazykolamu Gloglogloglória... Následuje pauza.

Po pause přichází první práce s textem – účastníci se položí na koberec, (já bych se taky položila, jenom mám strach, abych případně nezačala nahlas chrápat, takže nakonec zůstávám sedět na židli, zachumlaná v saku si uvědomuju, že stodola je krásná, ale v dnešním dopoledni až příliš chladný prostor) a poslouchají vyprávění o panence Krásné Jolantě Alici Milevě Brambůrkové: „...Když chcete, aby byl někdo lepší, udělejte mu radost...“ Text povídky Nádherné úterý Míša rozdělila na tři části a ty proložila třemi bloky aktivit, které více či méně vycházejí ze zrovna čteného úryvku. První blok je zaměřený na rukojeť deštníku nalezeného v lese. Každý má nejdřív za úkol vymyslet, jak se rukojeť deštníku do lesa dostala. Nechal ji tam děda utíkající před medvědem, fanoušek kapely Fastfood orchestra vracující se z koncertu, či rodina, která šla na houby? Pravda zůstává zahalena tajemstvím. Účastníci přemýšlejí, co jiného by rukojeť mohla být, kdyby nebyla rukojetí: ucho, cepín, brusle, dýmka, či rozpůlené srdce...

Míša předčítá druhou část povídky, na papírky se kreslí či píše životní sny (o kterých bude řeč ještě na konci). Přichází řetěz asociací na slovo kniha a na konec druhého bloku společně dokončování příběhu povídky. Kluci příběh nasměrují podle svých představ a z poetické povídky o paní Brambůrkové se stává hororový masakr o vykostění syna, sebevraždě a kopání hrobu. Každému jeho nebe.

Míša vše nakonec bere do svých rukou a původní dokončení příběhu předčítá. Otevírá tak třetí blok aktivit, ve kterém s účastnicí směřuje k vytvoření výstupu. Ve třech skupinách mají za úkol si během půlhodiny připravit krátkou scénku inspirovanou povídkou a dnem, který si vylosují. V půlhodině samostatné práce, při které mezi mraky občas vykoukne sluníčko a všechny nás zahřeje, vznikají tři krátké příběhy o středě, pátku a neděli. O středě – nejhorším dni žáka Hynka, který ve škole dostává nejdříve jedničku z dějepisu a je za to chválen učitelkou a maminkou, aby se po chvíli dozvěděl, že došlo k omylu a z písemky nakonec dostává za pět. O pátku v blázinci, kde paranoidní a úzkostliví blázni společně s Kleopatrou svazují svou doktorku do svěrací kazajky – v pátek mají blázni svátek! O neděli, ve které Ferda na pouti stráví celý den na střelnici a zapomene na učení.

Celé dopolední setkání Míša zakončuje povídáním o již zmiňovaných snech. Jaké jsou? Adrenalinové, umělecké, existenciální: dožít se dvaceti, stát se mistrem Evropy v jojování, vyzkoušet si base jumping, stát se světoznámou houslistkou, vyhrát divadelní soutěž... S Míšinou pozitivní podporou všech svých snů se pak účastníci spokojeně vydávají vstříc lepším zítřkům...

No, nebo možná spíš na oběd do jídelny...

Tereza Vyvíjalová

NAHLÉDLI JSME DO...

... DÍLNY PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

VEDOUCÍ DÍLNY: MONIKA OKURKOVÁ

DOPOLEDNE S MATYLDOU

Další ranní setkání s lektorkou a dětmi, které jsem navštívil, se odehrávalo v zastrčené části Fabriky. Čtvrté patro, schodiště, světlík, výtah, okénko uzounké tak, že by se z něj dospělý člověk nevyklonil, ani kdyby se dalo otevřít. Tak toto místo se mělo stát dějištěm příběhu, který se stal Matyldě. A že je to příběh neobyčejný, protože i Matylda je neobyčejná, je nabílední.

Matylda Kazisvětová je geniální dítko, které se narodilo negeniálním rodičům. Rodičům, kteří o své dítko nedbají, nemají pro něj pochopení a berou ho jen jako nutnou přítěž svého života. Až vyroste, půjde si svou cestou a přestane své rodiče zatěžovat. A na to se Matyldini rodiče těšili již od jejího raného dětství. Úplně přehlédli její genialitu, její vášnivý zájem o literaturu a počítání. Matylda ale nebyla dítko z rodu poddajných.

Tak takto nějak by se dalo pozvat účastníky dílny k práci na Matyldině příběhu. Monika ale k tomuto pozvání použila nejen slova, ale zájem vzbudila i aktivní účastí dětí. Velmi sympaticky působila otevřenost a vstřícnost, se kterou Monika k seminaristům přistupovala. Monika před námi nic z příběhu netajila, vše, co jsme potřebovali pro naši hru vědět, jsme se od ní v pravý okamžik dozvěděli. Příjemné bylo taky výtvarné pojetí Matyldina příběhu. Matyldiny krůčky po dráze jejího života byly zaznamenávány na podlaze. Začátek byl označen malými dětskými otisky nožek a v průběhu jejího příběhu, tak jak rostla, se její otisky chodidel zvětšovaly. Určitě by tomuto výtvarnému motivu dramatu prospělo, kdyby byl ještě více provázán s jednotlivými aktivitami. Někde z kraje příběhu, když Monika pracovala na vzbuzení zájmu seminaristů, by to Monice určitě pomohlo. Sympatické bylo také to, že Monika využívala ve svém příběhu samotnou knížku. Děti měly možnost si na knihu sáhnout, nahlédnout do ní, prohlédnout si ilustrace. Trochu mě jen mrzilo, když se s knížkou pracovalo jako se zástupnou rekvizitou. V řádu práce se zástupnou rekvizitou se někdy stalo, že kniha spadla na zem, šoupala se po zemi... Možná jsem jen staromilec, ale myslím si, že by se to s knížkou dít nemělo, obzvláště, když je to kniha, ze které čerpám příběh, se kterým děti seznamuji.

Postupně jsme se nořili do příběhu. Už jsme věděli, že Matylda je statečná, geniální, pracovitá, přátelská ale trochu samotářská holka a že až jí bude přes dvacet let, tak bude učitelkou v mateřské škole, právníčkou, či uznávaným vědcem, bude mít domek na předměstí nebo bude bydlet v malém podkrovním bytečku...

Jenže jak k tomu může dospět, když její rodiče jí určitě neposkytnou to správné zázemí pro její zdárný rozvoj? A tak jsme se podívali, co a jak Matylda dělala, když už trochu povyrostla. Formou simultánně tvořených živých obrazů jsme si představili Matyldu, jak si kupuje zmrzlinu, jak si prohlíží výlohu knihkupectví, jak na ulici našla knihu a jak se musí dívat s rodiči povinně na televizi.

Zásadní obrat v Matyldině životě nastal ve chvíli, kdy ji rodiče poslali do školy. Bohužel zde působilo trochu zkratkovitě, když nám Monika vysvětlila, že Matyldu poslal táta Kazisvět do školy za trest. Matylda se však těšila. Možná jsem příliš hloubavý a přemýšlivý divák, ale docela by mě zajímalo, co Matylda udělala, že ji chtěl tatínek takto potrestat, zda hráči brali školu jako trest, když šli do první třídy nebo zda se těšili, kdy je to ve škole případně přestalo bavit...

Ve škole se Matylda seznámila s paní Kruťákovou, ředitelkou školy a se slečnou Dobrotovou, učitelkou literatury. Zde nám Monika dala velké množství informací, dala nám je přehledně a srozumitelně, takže nikdo netápal. Přesto bych uvítal, kdybych se mohl víc spolupodílet na utváření peripetii Matyldina života. Ani černobílou postavu Kruťákové a Dobrotové nepřispěly k prohloubení, tematizaci a hlubokému ponoru do příběhu.

Konečná fáze dílny směřovala k domýšlení konce Matyldina příběhu. Závěrečné sehrání osudů postav odhalilo velké zkušenosti hráčů. Využili osvědčené a funkční prostředky jako je vypravěč či cedule upřesňující místo děje. Vzniklé výjevy měly pokaždé formu mozaiky.

Velmi mě potěšilo, že se Monika nespokojila jen tím, že se dostala ke konci příběhu, ale že využila i výsledky ostatních aktivit při závěrečné reflexi. Když jsme ředitelce Kruťákové a Matyldě napsali dobrou radu do života, doporučení, co dělat jinak či v čem nadále pokračovat, položila Monika otázku, zda Matylda může dosáhnout toho, co jsme jí dali na začátku do vínku. Jestli se z ní může stát učitelka v mateřské škole, právníčka či vědec, když jsme příběh ukončili tak, že si Matyldu adoptovala slečna Dobrotová. Nejen že toho mohla dosáhnout, dokonce děti přišly na to, že se nejspíš stane ředitelkou školy, až půjde slečna Dobrotová do penze.

Závěrečná reflexe byla velmi příjemná a přešla do zhodnocení vlastní práce, co se komu v dílně povedlo udělat. Mimo pár vtípků zazněly i velmi zajímavé a pravdivé výpovědi. Nakonec si všichni seminaristé poděkovali. A protože jsem v této dílně nebyl aktivním členem skupiny, nestihl jsem Monice poděkovat. Proto jí rád poděkuji touto formou. Děkuji ji za podnětnou práci, při které jsem se seznámil s pro mne neznámou knihou autora, kterého mám moc rád (Roald Dahl). A taky, a to v neposlední řadě, chci ocenit její pevné a jisté vedení práce.

Vojtěch Maděryč

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DÍLNY MONIKY OKURKOVÉ

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DÍLNY MICHAELY MIKULOVÉ

CO DEN DAL

ALENA EXNAROVÁ

ČTVRTÝ BLOK PŘEHLÍDKY

Soubor *Veselé zrcadlo Gymnázia Ústí nad Orlicí* si pro svou inscenaci vybral text, který napsal Miroslav Slavík podle knihy Erika Kästnera a který hrají (v režii Lenky Janyšové) pod názvem *Emil a jeho detektivové*. I když jsme se v podstatě shodli, že bylo představení příjemné, přesto jsme hovořili o značných rezervách. Viděli jsme je především ve způsobu herectví, které je víceméně realistické, a děti se do jisté míry snaží o psychologizaci postav (a to zpomaluje i tempo představení), zatímco interpretaci této předlohy by jim usnadnilo důsledné využití principů epického divadla, které umožňuje odstup herce od postavy. Přitom v úvodu je stylem hudby navozeno očekávání groteskní stylizace, ale v akcích už tento styl není dořešen, jen občas naznačen. Vzhledem k převažujícímu realistickému herectví pak hledáme k některým situacím motivace, které nenacházíme. Ale nacházíme naopak některé nelogičnosti (například, že v teplém červenci má zloděj dlouhý plášť, že kufr, který on pro jeho tíhu nemůže unést, křehká dívka snadno unese...), které bychom při využití epického principu tolik neřešili. Také jsme si kladli otázku, kdo vlastně je ta skupina dětí, která se připojuje k Emilovi. Občas se také setkáváme se zdvojením informací, kdy je vypravěč řekne a postava to samé udělá. Takové zdvojování informací má smysl jen tehdy, pokud je pak v provedení něčím ozvláštněno, povýšeno. Pokud je to například metafora a ne pouhá ilustrace. Určitě by celku prospělo dobudování situací konkrétním jednáním. Také nás zaskočil závěr, kdy si představitel zloděje svlékne plášť a nadává ostatním, že ho moc praštili a už s nimi nebude hrát. Nepostřehli jsme totiž, že byl princip hry na začátku nastolen. Je ale třeba konstatovat, že i přes všechny výše uvedené připomínky nám příběh dokázali sdělit.

Od Lenky Janyšové jsme se dozvěděli, že závěrečné odkrytí toho, že jde o hru skupiny, chtěli udělat jako překvapení pro diváka.

František Kaska připravil se souborem *Zatímbezejména Gymnázia Františka Křížíka Plzeň* inscenaci předlohy Ivana Vyskočila *Malý Alenáš*. Rozhodně není snadné inscenovat na divadle texty založené na slovních hříčkách. Ty se velmi dobře čtou, ale na jevišti je slovo málo a je třeba je divadelně povýšit. Očekáváme metaforu a nikoliv prvoplánovou konkrétnost. Některé situace se daří – například když se *Malý Alenáš* stává člověkem, nebo sny kaženě Josefem Libuší. V řadě dalších situací se však pro nás divadelní zázraky nedějí, a to je o to větší škoda, že jde o říši snů. Například když tahá *Alenáš* z Ferdinanda Fuchse sny – polštáře, činí tak stejně bez ohledu na to, čím tento sen je a stejně se k nim chovají i sny, kterým je dává. I řada dalších situací pak svou podobností způsobuje, že příběh působí zdlouhavě, což je nejvíce patrné u cesty k moři při opakovaném oslovování všech výletníků. Inscenace má také tři konce – první v okamžiku, kdy se *Malý Alenáš* stává správcem snů, druhý v písničce u klobouku a třetí ten opravdu poslední. Také jsme diskutovali o jisté chaotičnosti v kostýmování, kdy pro diváka není vždy jasné, kdo je člověk a kdo sen. Pokud jde o témata inscenace, v podstatě jsme se shodli, že je jím pro nás nacházení sebe sama. Jsme si vědomi toho, že je velmi složité udržet fixovaný tvar, když má všechno působit, jako by právě vznikalo před námi, jako by se sny právě rodily. Ale ve větších představeních (více v tom dopoledním) jsme velmi silně pociťovali absenci energie dětí, což výsledný dojem pochopitelně poznamenalo. V každém případě je ale třeba souboru přiznat, že se snažil s nesnadnou předlohou poutivě poprat.

Od vedoucího souboru *Františka Kasky* jsme se navíc dozvěděli, že soubor pracuje teprve prvním rokem. O to větší uznání si jistě zaslouží.

Poetický soubor Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec nás svým *Smolíčkem Pacholíčkem* v režii Michaely Homolové velmi potěšil. Viděli jsme inscenaci stylově čistou, nabitou energií dívek a jediného chlapce i jejich vzájemnou souhrou. Když se objevili na jevišti, kladli jsme si některé otázky, co může lákat tyto větší děti (později jsme se dozvěděli, že je jim dvanáct) na hraní této známé pohádky. Na to jsme ale dostali poměrně rychlou odpověď. Hrály totiž s nadhledem blízkým jejich věkové skupině, ale přitom byl příběh sdělný a čitelný i pro malé děti, které nadhled a nadsázka mívá. Byl totiž přehledný, dramatické situace vybudované a emotivně působivé. Na scénu nastupují děti s tyčemi, chlapec a jedna z dívek s kytarou. Postupně přecházejí od rytmického úvodu a zpěvu k pohádce: z tyčí vybudují ohraničením prostoru dům, kde bydlí Smolíček s jelenem, představitelka jelena použije dvě tyče jako parohy a pohádka začíná. Je veršovaná a verše jsou sice poněkud banální, ale ve zvolené nadsázce to většině z nás nevadí. Ono se také neříká víc, než je pro vývoj pohádky potřebné (původní textovou předlohu Kláry Peřinové režisérka výrazně zkrátila). Část veršů je zhuštěná a písničky jsou organickou částí celku. Jezinky, kostýmované do zelena, ale každá trochu jinak, si nejen v kostýmu zachovávají svou individualitu. Oceňujeme práci s tyčemi, ať už při vcházení do domu důsledným otevíráním dveří – tyče, i zvukově razantním (a emotivně silně působícím) uzavřením Smolíčka do jakési klece při únosu jezinkami či usazení Smolíčka na pánev z těchto tyčí... Jen v jediném okamžiku je tato čistota porušena, a to když je třeba z domu odnést kytaru, na kterou jedno z děvčat hraje: je překročena pomyslná zeď. Také jsme hovořili o tom, že od okamžiku, kdy dívky začínají hrát jezinky, už tak pro nás zůstávají, ale ony i nadále fungují i při úpravách prostoru. Ale v podstatě jsme se shodli, že to přehlednost celku a jeho čistotu výrazněji nenarušuje.

Od Michaely Homolové se členové poroty při diskusi dozvěděli, že s těmito dětmi pracuje třetím rokem a chtěla s nimi v tomto roce udělat klasickou pohádku. Smolíčka si spolu s ní děti vybraly a chtěly, aby to bavilo je samotné, ale také malé děti. Nejdříve pracovali na situacích, a teprve po jejich vybudování dostali text.

Alena Exnarová

DOŠLO DO REDAKCE...

... ZE SEMINÁŘE
TEREZY MACHKOVÉ

Tereza Machková vede dílnu pro děti ze souborů na nejvzdálenějším místě – v praktické škole. Pracuje s knihou Petra Síse, jejíž název ještě do zítřka neprozradíme. V této zatím utajené knize lze najít několik mandal, které se staly inspirací pro tvorbu příběhů. Tyto texty si čtete někde na klidném místě a pokud možno nahlas...

Před dávnými a dávnými časy si daleko v horách postavili moudří mniši své vlastní město, které bylo ukryté mezi nejvyššími vrcholky skalnatých hor. Žili uzavřeni jen pro sebe, daleko od okolního světa, dokud se k nim nezačali dobývat domorodé kmeny. Mniši svoje město zachránili a aby předešli dalším útokům, obestavěli hory kolem města obrovským labyrintem, rozsáhlým několik desítek kilometrů a téměř nemožným projít pro obyčejného člověka. Záhadou je, jak se mnichům podařilo zbudovat celý labyrint za jenu noc.

Kdysi patřil palác ohnivým drakům. Lidé žijící na Temné hoře neměli oheň, a proto šli za draky, aby jim ho dali. Draci ale odmítli. Proto se lidé vyzbrojili oštěpy a šli dobýt město. Lidé palác dobyli a draky uvěznil pod horami, odkud draci chrlí oheň. Od té doby mají lidé oheň pořád. Vůdce draků nosil na krku rolničku, kterou mu jeden z lidí odsekl a tím vyhrál bitvu. Byl korunován vládcem města a od té doby vládce paláce nosí místo koruny rolničku.

V horách se usídlil drak. Všude chrlil oheň a páli vesnice a chrámy, což způsobilo vztek bohů. Ti jako trest vyvolali výbuch sopky. Lidé se ho snažili zabít, bohužel bez úspěchu. Až jednou připlul do Tibetu mladý bojovník ze západu. Zneškodnil draka pomocí magických rolniček. Osobodil lid a byl oslavován jako hrdina. Druhý den však zmizel a už o něm nikdy nikdo neslyšel...

V jedné daleké krajině beze jména, žil jeden velmi zdatný muž. Všichni lidé si ale o něm mysleli, že nic nedokáže. V této zemi žil také jeden obávaný tvor, který byl velmi nebezpečný pro rybáře. Aby muž dokázal, že není úplně zbytečný, zabil onoho tvora. Protože mu to nikdo nechtěl věřit, rozhodl se tvora ukrýt. Uprostřed moře vystavěl čtvercovou pevnost s kulatými hradbami. Kolem hradeb rozprostřel magické chrliče. Když se to lidé dozvěděli, chtěli se tam mermomocí dostat. Avšak legenda praví, že jedině potomek tohoto muže se může do pevnosti dostat aťak dokázat, že onen muž byl opravdový hrdina.

Všechny lidi láká se podívat do nejvyšších míst Tajemné hory. Už od začátku je to cesta plná nástrah. Podle pověsti se říká, že po překonání všech tří stupňů hor už poté není cesty zpátky. Dolů se dostane jenom člověk, který splní čtyři přání bohů. Sebevědomý Martin si řekl, že to zvládne jako první. Všechny stupně překonal, ale na nejvyšším bodě se zasekl a nemohl najít cestu zpět.

z dodaných textů vybrala Iva Dvořáková

VČERA JSME VIDĚLI...

... EMIL A DETEKTIVOVÉ

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... OPĚT SEMINÁŘE D

RECENZE LUŽKA RICHTERA

VESELÉ ZRCADLO, GYMNAZIUM ÚSTÍ NAD ORLICÍ: EMIL A JEHO DETEKTIVOVÉ

Kästnerovu detektivku pro děti zdramatizoval Mirek Slavík na tělo svému souboru Hudradlo. To vynikalo hereckou opravdovostí, vycházející především ze schopnosti až niterné hry, kterou pak někdy odlehčovaly zcizující divadelní komentáře či propojování plánu hry a vztahů mezi herci samotnými.

Na pomezí mezi interpretačním divadlem, založeném především na herectví, a divadlem autorským, vytvářejícím či přizpůsobujícím si text pro vlastní sdělení, se pohybuje i vedoucí ústeckého souboru Lenka Janyšová. Vznikla tak inscenace svébytného, v dětském divadle ne zcela běžného interpretačního druhu.

Její hlavní problém je, že těžší se přeneslo na slovo a místo, aby situace vznikaly z komplexního jednání fyzickou i slovní akcí, jsme o jejich obsahu často informováni jen slovy. Starší školní děti jsou herecky poměrně slušně vybavené. Ale unést tíhu tolika slov pro ně není snadné, zvláště když jim režie nepomůže tím, že by pro ně našla pohybovou mizanscénu vyjadřující základní významy v té které situaci a dodala jim tak jistoty, jakož i eliminovala rozpaky z nezacíleného bytí na jevišti. „Závazný“ tvar, jenž zdánlivě omezuje hercovu svobodu, mu ve skutečnosti poskytuje jistotu, v níž se může svobodně cítit a jednat. To se nejlépe daří např. v obrazu jízdy vlakem, méně však v klíčových situacích pátrání po zlodějovi. Řídký (a nesystematický) výskyt zcizujících momentů nedává hercům možnost zbavit se tíhy průběžného „prožívání“ a neumožňuje kontrastovat obě polohy stylově.

Nejasné je dobové zařazení celého příběhu, neboť řada reálií vysílá rozporné informace. Tetky s šátky odpovídají padesátým, nejvyšší šedesátým letům, některé jiné kostýmní prvky či soudobá tisícikorunová bankovka jsou naopak ryze současné. A nejde jen o otázku formální; např. ukradené tři tisíce mají v každém z oněch období jinou váhu, z čehož plyne i odlišná naléhavost zlodějovy snahy co nejdříve ukradenou bankovku rozměnit a také pravděpodobnost, že tento kapsář/lupič vytáhne při odhalení z kapsy pistoli.

ZATÍM BEZJMÉNA, GYMNAZIUM FRANTIŠKA KŘÍŽÍKA, PLZEŇ: MALÝ ALENÁŠ

Malý Alenáš patří mezi velmi oblíbené inscenační předlohy souborů starších dětí a mládeže. Stálo by za sociologické zkoumání, nakolik je enormní obliba absurdních a nonsensových textů zejména u mladých odrazem zmatenosti a nesrozumitelnosti současného světa či naopak pokusem o únik z něj do svobody představitivosti a fantazie, případně pramení z něčeho úplně jiného.

Buď jak buď u Vyskočilova textu je otázka, nakolik je vůbec divadelně přístupný a nakolik jde

o text čistě literární. Malých Alenášů jsem viděl na divadle zhruba deset a nemohu říci, že by mě některý z nich přesvědčil o divadelní potenci této předlohy. Jeho hlavní kvalitou, s níž stojí a padá, je totiž hra se slovy, v nichž se představy proměňují snadno, rychle a plynule na základě využívání jejich druhých významů či jejich spojování do významů nových (jako třeba už v samotném titulu: malý, ale náš - Malý Alenáš). Divadlo je však založeno na konkrétnosti: „kohoutek“ v něm je buď kur, nebo vodovodní zařízení, a proměnit se z jednoho v druhé před očima diváků na základě použití druhého významu není tak snadné.

Krom toho, spočívá-li ono základní kouzlo ve hře slov a se slovy, co k nim lze přidat jevištně – v obraze a zvuku? Ilustrovat je nemá smysl a jak řečeno ani nejde. Zmnožovat je proměnami významů v obraze či zvuku znamená odvádět pozornost od souvislosti předlohy, které začínají být až nesrozumitelné. Tu a tam lze použít principu doslovného výkladu slov, jak to Plzeňští vtipně činí při líčení, kterak Malý Alenáš padl do oka mouše; ale to je princip atomizování jednotlivostí, který zbrzdí děje.

Inscenace je poměrně nepřehledná, co do stavby poněkud monotónní, v temporytmu mdlá a v působení zdlouhavá. Věřím, že při premiéře či brzy po ní, kdy byli herci ještě rozechvělí vzrušením z nejistoty, mohla inscenace působit autenticky a živě. Ale jak už to tak bývá, tam, kde chybí pevný základ, závisí její působivost jen a jen na momentální náladě, která jednou je a jindy ne, či na jiné nahodilosti, na níž je těžko spoléhat.

POETICKÝ SOUBOR DIVADLA VYDÝCHÁNO, ZUŠ LIBEREC: SMOLÍČEK PACHOLÍČEK

Osm starších dívek a jeden hoch inscenují parafrázi klasické pohádky jen pomocí košťatových tyčí, z nichž jednoduše a vtipně vytvářejí dům, nosítka, mříž, pánvičku, ale třeba i (poněkud méně přesvědčivě) jelenovy parohy. To vše v energii nabitém temporytmu, s přesnou stavbou obrazů, tvárným herectvím, které dokáže individualizovat i jednotlivé jezinky, a v lehce ironickém nadhledu.

Ten však nevychází ze zpochybňování děje, ale z rozporu mezi vážností, s níž se vše hraje a infantilními veršovánkami textu, jakož i potenciálními absurdnostmi pohádky - např. když Smolíček říká jelenovi „tatínku“ a ten ho oslovuje „synu“ (což lidová pohádka nezná, neboť jelen se zlatými parohy je v ní archetypem vychovatele - pastýře; vzpomeňme na obraz Krista v podobě jelena se zlatým křížem mezi parohy), nebo když chce „synka“ krmit senem. Na inscenaci je příjemná míra všech inscenačních dovedností, ale nejsympatičtější je poctivá, pokorou a znalostí cíle naplněná kázeň, s níž drží tento styl a nepodléhají pokušení lacině bavit.

Jedinou rezervu shledávám v poněkud falešném ideovém přílepku, v němž se jezinky, básící živící se dětmi, spřátelí se Smolíčkem, neboť na jeho vztahu s jelenem pochopí, že byly zlé jen proto, že nepoznaly lásku. Tady už jsme buď na půdě parodie či přihlouplých takypohádek, v nichž se čarodějnice ukáží být zlými jen proto, že je jejich maminka neměla dost ráda.

Luděk Richter

VČERA JSME VIDĚLI...

... MALÝ ALENÁŠ

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... SEMINÁŘE B

ZAPSALI JSME...

... Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

Dětské soubory, které jsme včera mohli vidět v dopoledních i odpoledních představeních, pomalu přicházejí do dílny nacházející se v pravém křídle budovy Fabriky. Po příchodu všech členů všech tří souborů nastupují lektorky Soňa a Lenka. Vítají děti a děkují jim za dnešní představení. Sotva si všechny děti usadí, už se zase zvedají a tvoří kruh opisující celou místnost. Lektorkám se zalíbil motiv vlaku z představení Emil a jeho detektivové a rozhodly se ho využít k zahájení dnešního diskusního klubu. A tak se všechny děti spontánně otáčejí ve směru hodinových ručiček. Jakmile jsou ve správné pozici, Klára zavelí: „Rozjedeme ten vlak!“. A vlak tvořený dětmi se opravdu rozjede. Jede po obvodu místnosti. Nejdříve pomalu, ale postupně se tempo zrychluje. Během jízdy vždy vlak zahouká a následně tři vagonky vypustí páru v podobě repliky z jejich představení a jede se dál. „Ššššš...Hú!- Emil je náhodou hezký jméno.- To je dneska mládež!- Nemáš zač holčičko. Ššššš...Hú! To znamená, že jsem člověk.- Jsem strom.-Dušane, začínáš jenom ty!Ššššš...Hú!...“ Poté co si uleví všechny vagonky, vláček zastaví.

Vlak se zastavuje ve stanici, ale houká dál. Po každém „hú“ mají děti sdělit, co se dětem na představení **Emil a jeho detektivové** se hrané souborem **Veselé zrcadlo** z **Gymnázia Ústí nad Orlicí** líbilo. Vláček stále stojí. Stojí a čeká... Po chvilce rozpaků se dozvídáme, že se dětským divákům líbil zejména konec představení. Mafián, na kterého se v závěru všichni vrhli, vystupuje z role a sděluje ostatním aktérům, že už nehraje, protože ho to bolí! Dalším bodem, který děti hodnotily jako vydařený byly babky ve vlaku. Oceňovaly také využívání prostoru... Vláček pomyslně popojíždí ještě dále a už přímo vjíždíme do diskuse právě o výše uvedeném představení. Čas od času se stane, že někde vlak vykolejí. „Pokud pro vás v nějakém místě vykolejí příběh někam jinam nebo k němu máte nějakou otázku, vykleňte se z vlaku a můžete promluvit.“ To říká Klára a houká na znamení, že děti mohou začít. Houká jednou, houká podruhé..., ale nikdo se nevyklání. „Nám se to celý líbilo.“ zaznívá. Všichni tedy usedají a pouští se do komentáře jednotlivostí, které děti na začátku chválily. Dětem se velice líbil překvapivý závěr, na kterém divák zjišťuje, že celé představení byla jen hra. „Byla to vlastně hra v divadelní hře.“ Lektorky se děti dotazují, zda v průběhu představení bylo někde naznačeno, že jedná o hru. Jedno z dětí si vzpomíná, že aktéři krátce vystupují z role na začátku hry. „Bylo vaším záměrem dát divákům znát, že je to hra na hře?“ ptá se Klára souboru **Veselé zrcadlo**. Dozvídáme se, že trochu ano a trochu ne. Děti pojmenovávají okamžiky, kdy dochází k vystupování z role, ale hlavně chtěly diváka na konci překvapit. Mezi dalšími diskutovanými tématy byl kabát v červenci, těžký kufr, který nemůže unést dospělý muž, ale křehká dívka ho vezme bez problémů...Představení se setkala s pozitivními ohlasy nejen ze strany dětí. Ze Soniných úst se dozvídáme, že i porota hodnotila představení kladně. Kromě jiných detailů doporučuje jen větší míru stylizace. Děti ale slovu stylizace nerozumí, a tak jim lektorky vysvětlují, co tím porota měla na mysli.

Kdo dostává do ruky červený míček, který lektorka Klára vysílá do kruhu, řekne část příběhu divadelního představení souboru **Zatímbezejména plzeňského gymnázia F. Křižíka Malý Alenáš**. „Nejdřív bylo něco, co nebylo nic. Pak to spadlo mouše do oka. Zdál se mu sen. Tam se mu zjevil pán s kloboukem. Doktor Pusínek „něčemu“ pomohl zjistit, že je člověk a najít jméno

Malýalenáš. Malý Alenáš se stává správcem snů. Jméno bylo vysvětleno. Pak se mu zjevil Libuše. Dozvěděl se, že Libuše kazí sny. Předváděly se zkažené sny. Alenáš se rozhodl, že to napraví. Libuši sebral s pomocí města čepici. (V tuhle chvíli se vyprávění zasekává, děti by si rády ujasnily, jak to bylo, ale bude na to čas v další části diskuse). A vyzval je k nápravě. Libuše se napravil. "Děti víceméně došly v příběhu až do konce. Zmatek v některých částech vyprávění způsobily nejasnosti v postavách snů a snivců. Pro lepší přehlednost by děti doporučovaly barevné rozlišení postav. Děti se ptaly, zda bylo představení snem. Dále je zajímalo v jaké chvíli a jak se Malýalenáš stal správcem a proč... Na tyto, a mnoho dalších otázek, měli členové souboru jasné odpovědi. Vše dokázali hravě vysvětlit. Je vidět, že dobře znají příběh, ví, o co v něm jde a k čemu se směřuje. Z diskuse ale bohužel vyplynulo, že velké části diváků se sdělení nedoneslo celé. „Na „krají“ to bylo lepší, dneska to bylo jako našprtání. - Tam bylo lepší publikum. Smálo se. Tady se dopoledne diváci smáli, jen když jsme něco zkazili...“ To nejsou zrovna ideální podmínky pro hraní a jistě to v mnohém ovlivnilo průběh celého představení. Poslední otázkou, na kterou se děti zeptali, byla, jestli soubor vymýšlel představení sám. Odpověď zněla: „Je to knížka. - Převezli jsme scénář, ale upravoval ho pan profesor. Zpívání, pravidla snů a tak ... jsme vymýšleli sami.“

Aby se děti vyjádřily k představení **Smolíček Pacholíček ztvárněnému Poetickým souborem Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec**, rozdělily se do čtyř skupin. Jednu skupinu tvoří představitelé výše uvedeného představení (pracovně ji lektorky nazývají jezinky), další tři jsou namixovány ze členů ostatních souborů. Jedna ze skupin má odpovědět na otázku, co by se na představení líbilo dětem mateřské školy, další skupina, co by ocenily děti prvního stupně a ta třetí, v čem by uspělo u dětí stupně druhého. Jezinky se mezitím pokoušejí vymyslet, jaké odpovědi na otázky skupiny uvedou. Za chvíli už se dozvídáme, že dětem druhého stupně by se líbily zvukové efekty, využití tyčí, roztočilý Smolíček, sladěné kostýmy. Změnily by konec - jezinky by neměly být hodné - a reakci Jeníčka při únosu. Žáci prvního stupně by opět ocenili práci s tyčemi, hudební složku, ale také rýmování. Děti ve školce by jistě pochopily text a byly by rády za písničky. Výhodu skupina spatřuje i v tom, že se jedná o známý příběh, který je zajímavě ztvárněný. Vhodný je podle nich i konec příběhu: „Děti mají mít hodno a ne zlo.“ Skupina „jezinek“ měla odpovědi víceméně totožné.

Porota kladně hodnotila písně, které byly součástí představení a také využití divadelní prostředky. Ocenila nápad práce s tyčemi, ovšem konstatovala, že občas chybí jednotnost. Myslela tím okamžik, kdy se jezinky stávají součástí obydlí, a jedna z jezinek odnáší kytaru skrz jednu ze stěn obydlí do zákulisí.

Z aktivity vyplývá, že dětské diváci byli s představení spokojeni a dokázali v něm najít mnoho pozitiv.

„Dneska bylo velmi příjemné s vámi pracovat. Děkujeme vám“ loučí se lektorky.

Andrea Pavlíčková

VČERA JSME VIDĚLI...

... SMOLÍČEK PACHOLÍČEK

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... OTEVŘENÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

ZAPSALI JSME...

... Z OTEVŘENÉHO DISKUSNÍHO KLUBU PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

Hosty otevřeného diskusního klubu byli tentokrát Jaroslav Provazník a Tereza Machková. Zatímco Jaroslav se do diskuse občas zapojil (a měl výsostné právo, protože při představování každý říkal, po kolikáté na Dětské scéně a on uvedl úžasnou číslovku – po třicáté osmé), Tereza spíše pozorovala a nenápadně se usmívala. Diskutovalo něco málo přes dvacet dětí, všechny byly staršího školního věku, reprezentovaly dohromady tři soubory, ale bylo tu i několik jednotlivců. I tentokrát nepřišli všichni včas a tok vyprávění si byl tak zbytečně přerušen.

Diskuse se odvíjela v poklidné atmosféře a aktivizačních her či cvičení nebylo tentokrát vůbec třeba. Bylo vidět, že na diskusi přišli ti, koho to opravdu zajímá. Povídání o představeních měla podobnou strukturu – nejdříve děti řekly to, co mají na srdci nejvíce, pak se pokusily převyprávět příběh – což otevřelo další témata – a nakonec měly možnost vyjádřit to, nač ještě řeč nepřišla a chtěly by to připomenout. Téma dobře pojmenovávaly i nové, vlastní, názvy představení. Výběr toho nejzajímavějšího nabízím níže.

Emil a jeho detektivové, Veselé zrcadlo, Gymnázium Ústí nad Orlicí

Nejdříve měly děti potřebu hovořit o hudbě – někomu se moderní hudba nehodila k tématu sledování, připomínaly, že šlo o známé melodie a podle nich by byla lepší vlastní hudba. Zabývaly se nástrojovým složením – klavír se jim k příběhu příliš nehodil. Ocenily hudební doprovod k jízdě vlakem, ten dokonale seděl.

Dále se zabývaly jménem Emil – není to přece zvláštní, neobvyklé jméno. Proč bylo tolik na něj upozorňováno? Jedna ze starších dívek připomněla, že šlo o rámec – příběh začínal a končil Emilovým jménem. Některým připadalo zvláštní, že všichni chtěli Emilovi hned pomáhat, i když ho neznali. Byli to vlastně kamarádi Gustava s houkačkou. Na otázku, kým byly tyto děti předtím, diskutující odpověděli, že vyprávěči a lidé v kupé. Ale ve scéně odehrávající se v recepci, si nebyli jisti, zda dívka – Prófa – byla za recepci nebo za postavu Prófy. Až později se vše vysvětlilo. Dále se shodli všichni na ročním období, kdy se děj odehrává, ale už ne na časovém zařazení. Asi to nebylo dnes, protože tam nebyly mobily atd., ale moc dávno asi také ne. Podle oblečení se to také nedalo poznat. Zvláštní bylo, že zloděj měl zimní dlouhý kabát, když to bylo v létě. I kufr (vlastně oba) byl spíše starší. Zvláštní na kufru bylo, že ten první Emil skoro nemohl unést a kamarádka ho nesla lehce a u toho druhého to bylo naopak. Dívka ho nesla lehce a zloděj ho nesl, jako by vážil tunu. Také trochu mátl, že chlapec převlečený za dospělého v recepci měl podobný klobouk jako zloděj, nebylo jasné, koho vlastně hraje. Kodrací vlak byl určitě z minulosti – dnes to tak nekodrací. Trochu zmatená byla postava sestřenice. Kdyby tam nebyla, nic by se nezměnilo. Poslala ji ale babička – ale jak potom Emila našla, když babička přesně nevěděla, kde Emil je? Také bylo zvláštní, že babička Emila nesháněla.

Vlastní názvy: Plán, Emil a jeho pátrání, Záhadný muž ve vlaku.

Zapomněli jsme: bylo hezké, že zloděj chodil i mezi diváky. Málokdy se dneska vidí detektivka pro děti.

Malý Alenáš, Zatímbezejména, Gymnázium F. Křížáka, Plzeň

Příběh byl hodně dlouhý a ke konci už byl únavný. Třeba opakování jmen snů v řadě bylo hodně dlouhé. Pak se diváci ve snech ztráceli. Někteří herci mluvili potichu a nebo jim bylo špatně rozumět. Možná byli herci už hodně unavení – někteří chodili po jevišti hodně pomalu, jako by je to už nebavilo. Někdy nebylo jasné, kdo je dítě a kdo sen – ve scéně, kdy se vybíral správce snů. Před prostředkem byla písnička o konci a to mátl. Ale možná to byla písnička o konci snu, ale jak se zpívala dopředu divákům, vypadalo to, jako by byla o konci představení. Stačila by možná malá změna. Moc pěkně bylo udělané létání a také městečko snů, které Alenášovi pomáhalo, když tam přišel Libuše.

Zrekonstruovat příběh bylo velmi obtížné. Každou chvíli jsme se ve vyprávění ztráceli a zamýšleli se nad tím, zda je následnost motivů správná. Hodně se mátlý sny mezi sebou. Byl „létající sen“ mezi těmi Libušem přerušenými a nebo byl už předtím?

Debatu o tomto představení zakončila Lenka Huláková otázkou: „Kdybyste se ocitli sami v krajině snů, co by se vám zdálo?“ Jen málokdo své tajné sny zveřejnil...

Smolíček Pacholíček, Poetický soubor Divadla Vydýcháno, ZUŠ Liberec

Děti ocenily zapojení tyčí a hudby, která byla přirozenou součástí představení. Líbily se také kostýmy, bylo přesně poznat, kdo je kdo. Smolíček byl červený, jezinky zelené, ale každá jinak. Jelen měl pěknou vestičku a podkolenky, podle kterých se dalo dobře poznat.

Hezky byl vymyšlen dům, že byl pak vidět, i když ležel a jezinky měly přesně vymezené, kam můžou. Nechápal, proč dával otec – jelen – Smolíčkovi seno. Žili spolu už dlouho, tak to musel vědět, že mu nechutná. Jedna dívka uvedla, že čekala, že jezinky budou lákat Smolíčka na to jídlo, které má rád. Koblížky se k tomu přímo nabízely. Když se Lenka Huláková ptala na diváckou adresu, děti se úplně neshodly. Nakonec uznaly, že tuhle inscenaci mohou vidět i děti ze školky a i dospělí, bavit to bude všechny. Nakonec se debata znovu vrátila ke zvukovému plánu inscenace. Líbilo se, jak se pracovalo s tyčemi jako s hudebními nástroji (rytmické bouchání o zem), jak jelen troubil pěkně do rytmu. S doprovodem kytary to bylo moc pěkné. Tyče byly krásně použity – dobře vymezovaly prostředí, zbytečné byly asi u jelena, stačil by kostým, parohy by si každý domyslel. Někomu parohy připomínaly kříž. Moc nefungovaly. Navíc vyvstala otázka, proč jelen parohy vlastně odkládal. Ale v jedné verzi pohádky o Smolíčkovi to tak je. Bylo pěkné, jak tyče znázorňovaly u písničky na začátku a na konci hudební nástroje (trubka, flétny, pozoun, harfa, kytara, kontrabas).

Toto představení bylo označeno za nejpovednější inscenaci dne.

Text byl zvláštní. Bylo tam od každého něco. Chvilí se rýmoval a pak zase ne.

A co spojovalo všechny tři úterní inscenace? Každá byla jiná, snad jen, že ve všech byl hrdina kluk. Emil, Alenáš a Smolíček.

A my jen dodáváme, že pravděpodobně i věk hrajících dětí.

Iva Dvořáková

DOŠLO DO REDAKCE

NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ / ANEB „JAKO VÍTEZ SI ZODPOVĚDNÝ ZA SVÉ PROTIVNÍKY“ /

Přehlídku Dětská scéna znám jako dospívající účastník, posléze jsem Dětskou scénu absolvovala opakovaně v roli seminaristky – studentky dramatické výchovy a již řadu let přehlídku navštěvuji jako pedagog a vedoucí dětských souborů.

Musím říct, že Dětská scéna s časem dozrává. Je rok od roku zkušenější a zdařilejší – a díky Svitavám zkrátka k nakousnutí. Moc si vážím všeho, co nám opakovaně přehlídka nabízí a důsledně vedu k respektu a úctě své svěřence. Protože sama organizuji mnoho kulturních aktivit s dětmi a pro děti, umím si snad představit kolik lidského úsilí a nadšení za důmyslně fungujícím týdnem přehlídky je.

Vzhledem k širokému záběru našeho tanečně divadelního souboru mám možnost porovnat Dětskou scénu s jinými národními přehlídkami i mezinárodními festivaly. Jako největší devizu a jedinečnost Dětské scény hodnotím skutečnost, že se zde vše děje prioritně pro zúčastněné děti. Cokoli by mohlo ohrozit spokojenost a zdravou sebedůvěru dětí (vybraných z několika předchozích kol přehlídky až do Svitav) se důsledně děje za „zavřenými dveřmi“. Organizátoři skvěle „vychytali“ potřeby jednoho každého účastníka přehlídky a tak citlivá hodnocení jednotlivých inscenací probíhají v diskusích vedených pečlivě vybranými lektory a porotci – a to odděleně pro jednotlivé skupiny účastníků. Jedna z diskusí je určena dospělým seminaristům s odborníky. Na tuto poslední diskusi v žádném případě nemohou děti. Vedoucí souborů mohou diskusi naslouchat „JEN NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ“.

Do téhle chvíle je vše jasné a dobře promyšlené. Odborná porota a lektori v diskusích filtrují svá dobře míněná hodnocení dětským interpretům a jejich vedoucím vždy tak, aby podpořili jejich zájem o další tvorbu a pomohli jim zkvalitnit jejich další snahy, prioritně zaměřené na pedagogický a estetický aspekt práce.

Ale pak nastane okamžik, který jakoby popřel všechny promyšlené kvality pravidel přehlídky. Tato tvrdá hodnocení, která se odehrávají pro děti „za zavřenými dveřmi“ a dospělí vedoucí souborů „mají vstup na vlastní nebezpečí“ se druhý den dostanou do Deníku Dětské scény. Tedy do „novin“, opět určených prioritně dětem a jejich vedoucím. Novin mapujících průběh přehlídky, hodnotících jednotlivá představení a dílny a další dění. Do novin, které stojí (opět s ohledem na dětského účastníka) pouhých 5 korun – a tak si je každý účastník může koupit.

Ano, pro dospělé je moc dobré mít v tisku recenze nahlížejících na dílo z více úhlů pohledu a mít zpětnou vazbu v co nejširším měřítku.

Ale když budu citovat myšlenku z jedné z dnešních inscenací:

„Vítěz je zodpovědný za své sny“

Není to podobné zodpovědnosti vysoce vážených divadelních odborníků za první pokusy dětských interpretů na scéně, za jejichž naplnění zodpovídáme výhradně my – dospělí? My jsme děti na jevišti přivedli, my jsme je vybavili pro interpretaci, my jsme jim dali důvěru ve formě postupu na Dětskou scénu.

Nepatří tvrdé názory na nezdařilost inscenací či konkrétní nedokonalost malých interpretů za zavřené dveře? Není rozhodnutím každého dospělého, zda na vlastní nebezpečí vstoupí a zda potom zjištěné nedostatky bude promýšlet sám, či zda je bude filtrovat dětem v podobě lepší a konstruktivní pedagogické a umělecké práce?

Na vlastní nebezpečí 12. 6. 2012 Lenka Tretiagová

Vážená paní Tretiagová,

Velice si vážíme Vašeho kladného zhodnocení celého průběhu Dětské scény. Jsem rád, že Váš příspěvek nesměřuje jen k chvále, ale dotýká se i citlivé oblasti, kterou hodnocení dětského dramatického projevu a divadla hraného dětmi bezesporu je. Váš příspěvek je dle našeho soudu objektivně vyvážený, nicméně nepracuje s úplně přesnými informacemi. Rádi bychom tedy některé věci uvedli na pravou míru.

Redakce DDS neotiskuje záznamy ze semináře k inscenacím (tam, kam vedoucí může vstoupit jen na vlastní nebezpečí a dětem je vstup úplně zakázán), kde může dojít k nevhodným formulacím. Právě ohled na děti byl jedním z důvodů, proč se tato diskuse přestala zapisovat a zveřejňovat v Deníku.

Považujeme také za důležité zmínit, že jako redaktori pracujeme vždy s vědomým ohledem na dětskou duši a tak nevhodné formulace, které zazní v kterékoli dílně, semináři či diskusi, o které máme podat zprávu, buď zcela vynecháme, nebo je formulujeme tak, aby vystihla problém, na který se snaží upozornit, a přitom nebyla zraňující. Toto je nepsaným mravním kódexem celé redakce.

Deník není prioritně určen dětem a jejich vedoucím. Deník má sloužit jako informační zdroj pro všechny účastníky Dětské scény a jeho internetová podoba dokonce poskytuje zdroj informací pro lidi z oboru, kteří se této celorepublikové události nemohou osobně účastnit. Odborné recenze jsou psány dosti odborným jazykem a nepředpokládáme, že by jim děti rozuměly. A když už jsou děti větší a alespoň z části jim porozumí, tak považujeme za důležité, aby jim jejich vedoucí pomohli s pochopením celé recenze, která nikdy není zcela negativní. Nehleď na to, že takové děti by neměly vyrůstat pod pokličkou neinformovanosti. Umět zpracovat konstruktivně formulovanou kritiku patří k jednomu z cílů dramatické výchovy a Dětská scéna je jednou z příležitostí setkat se s kvalitní kritikou.

Individuální výkony hráčů jsou velmi zřídka hodnoceny. U negativních hodnocení je asi zbytečné se více rozepisovat, proč tomu tak je. Ale ani pozitivní hodnocení nejsou úplně častá. Nezapomínejme na to, že když si takový pozitivní výrok dítě přečte, bude mu rozumět jako pochvala a bude se cítit něčím výjimečné a může tento pocit dát najevo ostatním členům svého souboru. Tím může dojít k podpoře výchovy dětských hvězdíček.

Určitě by bylo dobré bavit se trochu víc konkrétně. Můžeme totiž opravdu udělat chybu, i když u tak vážné věci, jako je zranitelnost dětské duše, by se to stát nemělo. Pak je důležité na to upozornit a z chyby se poučit.

Vojtěch Maděryč, Iva Dvořáková, Tereza Vytíkalová a Andrea Pavlíčková (oba texty jsou mírně redakčně kráceny z důvodu prostoru)

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DISKUSE LEKTORSKÉHO SBORU S VEDOUcíMI

NA VÝZVĚDÁCH U...

... LEKTOREK DĚTSKÝCH DISKUSNÍCH KLUBŮ

Rozlišuješ knihy na mužské a ženské bytosti?

Mužské a ženské bytosti? Ty jo, to jsem dodnes nerozlišovala, ale je to zajímavý nápad. Když jsem o tvé otázce přemýšlela včera v bazénu pod vodou, kde většinou k nějaké myšlence přijdu (ona připluje), doplávala jsem k názoru, že knihy, které mě uhranou a začtu se tak, že je nemůžu opustit a nejde se vrátit k reálnému životu a musím je dočíst co nejrychleji, nemůžu v žádném případě přestat, ale ke konci už zase trpím, že vím, že čtení skončí a po přečtení pláču, že už je po všem a proto, že to bylo krásné... to je takové zamilování, že tyhle knihy musí být určité MUŽSKÉ bytosti!

P.S.: Moje poslední mužská bytost: Noční vlak do Lisabonu (Pascal Mercier).

odpovídala Lenka Huláková

Jakou knihu bys nabídla mimozemšťanům, aby co nejlépe poznali život na Zemi a pochopili lidské problémy a trápení?

To záleží na kontextu.

Kdyby se jednalo o nepřátelskou invazi, letěla bych do knihovny pro nějaký krvák (třeba Pána prstenů?), abych je zastránila.

Kdyby přicházeli v dobrém a rozuměli naší řeči, přinesla bych jim Soví zpěv Ivy Procházkové.

A kdyby nerozuměli? Pak jediné Valdík (Martin Handford: Kde je Valda?)... v tom je taky všechno!

odpovídala Klára Fidlerová

Když se zamyslíš nad svými oblíbenými knihami, našla bys, co mají společné, nějaké „velké téma“ či tak něco?

Když se zamyslím nad těmi opravdu velmi oblíbenými, ke kterým se nejčastěji vracím, tak ty mají společného autora – C. S. Lewise. Postavy jeho knížek mě dostávají. Vidím se, jak bych v jejich situaci dělala stejné krávy, že by mě k nim vedly stejné pohnutky, dožívám se, když prohlédnu a jdou dál o něco lepší, o něco pokornější. Ztotožňuju se samozřejmě s těmi kladnými hrdiny; záporní mě děsí – vidím, jak se krůček po krůčku díky svým rozhodnutím oddalují od všeho dobrého, a doufám, že nikdy nebudu tak zaslepená. Líbí se mi Lewisovo jasné rozlišení dobra a zla, jako kdyby dokázal prohlédnout šedivou barvou a vidět v ní jednotlivé částčky bílé a černé.

odpovídala Soňa Demjanovičová

NAHLÉDLI JSME DO...

... SEMINÁŘE C

Seminář C nesoucí název Školní divadlo jakou součást vzdělání vede lektorka Hana Cisovská. Do prostoru „Koktejlbaru“ vstupují ještě v polospánku a říkám si, že se musím rychle probudit! Postupně ale přicházejí i všechny seminaristky a já vidím, že i na nich je znát únava z předchozích dní (a možná i probdělých nocí). Lektorka se ale snaží zaktivizovat jejich síly - po krátké zastávce nad včerejším koncertem, při kterém zmiňuje subjektivitu vnímání uměleckých děl, chodí všichni v různých rychlostech prostorem. Lektorka je vyzývá, aby kromě navázání očního kontaktu, zkusili druhému nabídnout kousek své energie (mnoho jí stále nemají, ale snaží se). Postupně si přidávají dotek, zvuk a slovo. Všechny tyto projevy následně vkládají do nějaké informace, kterou mají druhému předat. Zaslechnu v tuto chvíli opravdu trefnou větu „Těš se na svoji postel.“, ale také konstatování, že tráva je zelená...

Včera se účastnice seznámily s příběhem Kůň ke koním, k oslům patří osel (záměrně neprozradím děj příběhu, neboť ho sami uvidíte při prezentaci dílny). Tomu předcházely hry, ze kterých vznikaly drobné situace. Ty seminaristky rozváděly do minipříběhů, jejichž prostřednictvím získávaly povědomí o různých divadelních prostředcích. Získané zkušenosti využijí v dnešní i zítřejší práci.

Seminaristky se procházejí v ulicích samotného příběhu, v ulicích maďarského města Békéscsaba. Potkávají se tam jako obchodníci, řemeslníci, ale především jako Židé nebo Maďaři.

Ve stejných rolích zůstávají, i když mají ve skupinách vytvořit tři živé obrazy, které zobrazují napětí mezi nimi. Po krátkém zhodnocení výpovědi vzniklých obrazů dostávají skupiny další úkol. Ztvárnit to, co se dělo ve městě před tím, než započal příběh, se kterým pracují. Jedna ze skupin odchází na chodbu, aby se obě mohly v klidu připravovat. Lektorka přebíhá od jedné k druhé, povzbuzuje seminaristky k další práci a pomáhá jim s dramatizací. Při práci je nabádá: „Těm, kdo příběh neznají, sdělte základní informace tak, aby pro ně byly srozumitelné. Musíte mít jasno v tom, jakou myšlenku chcete zobrazit.“ Při tvorbě vycházejí z nasbíraného materiálu z předchozích dní. Blíže se seznámily s příběhem a jeho tematikou

a získali základní informace o využití různých divadelních prostředků.

„Pokusme se něco udělat, abychom měli více energie!“ zvolá po krátké pauze Hana Cisovská. Za malou chvíli všichni stojí v kruhu a ve trojicích vytvářejí obrazy zvířat. Jelikož se jedno zvíře rychle mění ve druhé, vyžaduje hra velké soustředění a tím plní lektorčin cíl - zaktivizovat seminaristky. Tomu jistě napomáhají i nechtěné kombinace zvířat, které u zúčastněných vyvolávají výbuchy smíchu.

Vrací se k zadanému úkolu. První i druhá skupina v krátkém vystoupení vystihla kontrastní povahu obou skupin obyvatel města Békéscsaba - temperament Maďarů a pobožnost Židů. „Co si z předvedeného můžete vybrat, abyste tím uvedli diváka do děje? - Co se měl divák dozvědět?“ Seminaristky se shodují, že by měly divákovi zobrazit, kdy a kde se nacházejí a především poukázat na napětí mezi dvěma výše jmenovanými skupinami. Na základě toho ze vzniklých úvodních scén ubírají přebytečné a přidávají podstatné.

Skupina je složena převážně ze středoškolských studentek, které doplňuje několik zkušenějších účastnic. Tento fakt ovlivňuje i způsob práce - seminaristky se navzájem doplňují. Studentky mají mnoho nápadů. Jejich zkušenější kolegyně je filtrují a při tom jim vysvětlují funkci některých divadelních prostředků.

„Představte si, že všichni ostatní jsou někdo, od koho nemohou očekávat nic pozitivního.“ zadává lektorka instrukci a v důsledku toho se vzduch plní napětím a podezřívavostí... Ty v něm zůstávají viset i v nastolené situaci, kdy se skupina Maďarů oddává nočním radovánkám a prochází kolem nich několik obyvatel vyznávajících judaismus. Zkušenost s vytvářením napětí se promítá i do dalšího úkolu. Seminaristky mají dvacet minut na to, aby začátek příběhu Kůň ke koním, k oslům patří osel zobrazily v pěti živých obrazech. Při jejich tvorbě jim lektorka trpělivě pomáhá. Po prezentaci připravených obrazů je Hana Cisovská naposledy vyzývá: „Posbíráme všechny síly. Těchto pět obrazů doplňte slovy a pohybem tak, aby byly srozumitelné i pro diváka, který nezná předlohu.“

Seminaristky ještě na chvíli zatnou zuby a pouští se do práce. Po zhlédnutí rozehraných obrazů se pouštíme do jejich hodnocení (už nevydržím a musím se také zapojit - pouhé přihlížení je pro mě dnes náročnější než jindy, únava dělá své). Vyzdvihujeme srozumitelné části textu a vymýšlíme co dodat do těch pro diváka méně srozumitelných.

„Dneska to bylo velmi únavné - taková otrokářská práce. Což tak jako je. Ale je to užitečné pro tvorbu dětí. Nápady a zkoušení si věci je jedna část tvořivosti, tou druhou je dotahování věcí do konce.“

Tím se dnes se seminaristkami loučí a ty odcházejí na zasloužený oběd (a některé z nich zalézt do postele).

Andrea Pavlíčková

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... SEMINÁŘE C

NA SLOVÍČKO S...

... C SVITAVY

Na začátek bych se rád zeptal hlavně omladiny. Co vám četli vaši rodiče a kdo vám četl nejvíc.

Nejvíc nám četla asi mamka.

To není pravda, nejvíc jsem vám přece četl já.

No, já vlastně nevím, tak tedy asi táta.

A nejvíc si pamatuji Krtečka a Pavoučka Provazníčka, no prostě všechny možné pohádky.

Mně pohádky nejvíc četl tatínek a to stylem – byl jednou jeden... a já jsem vždycky něco doplnila, například krteček a on řekl, že dělal na zahrádce a já řekla, že třeba maloval obrázky. Takže to byl každý večer originální příběh.

A jak vznikalo vaše dnešní představení?

My jsme asi před dvěma lety s Hankou Voříškovou z Chocně a s dalšími kamarády dělali Lišku Ryšku. Příběh jsme měli rozdělený asi na pět dílů a každý dělal samostatně jeden z těch dílů. No a na nás vyšel ten poslední díl. A to představení bylo velice krásné, protože každý ten díl byl úplně jiný, ale měli jsme pohádku a každý si ji dělal podle svého, i ta výtvarná stránka byla u každého dílu úplně jiná a lidem se to moc líbilo. Tak jsem si řekl, že třeba někdy z toho uděláme celou pohádku, jestli na to teda budeme mít invenci. Tak jsem jednou sedl ke stroji a napsal scénář. Dal jsem to přečíst Petrovi a on mi řekl, že bychom to mohli s dětmi udělat. Tak jsem dodělal o prázdninách loutky a začali jsme to nějak zkoušet.

To by bylo taky dobrý zmínit, že jsme to zkoušeli o letních prázdninách asi tři týdny. Každý ráno chlapci přišli sem do Trámu a tady jsme makali až do večera. A to Karel ani neví, ale vždycky, když jsme pak jeli domů, tak jsme to od kluků schytávali.

Ale byla to vlastně jediná šance, protože Pavla je v Bratislavě, kluci jsou na gymplu a mají spoustu jiných muzikantských aktivit, ale nakonec jsme to udělali. A někdy v listopadu jsme měli premiéru a dneska jsme to hráli asi podesátý.

A to bylo vaše první rodinné představení?

No, kluci sice nějakou zkušenost z dramatické školičky mají, ale s dědou hráli poprvý.

Plánujete takhle pokračovat dál?

To se ještě neví, teď musíme dostát svým závazkům. Ještě musíme hrát ve Svitavách, v Chrudimi a pak budeme mít prázdniny. A o těch prázdninách...

Ne... (smích)

Vážně, já bych se zcela upřímně chtěl zeptat, zda to pro vás hoši má nějakou cenu. Nebo je to jen taková epizoda, abyste do budoucna věděli, jak se takové divadlo dělat nemá.

Já nevím, já si to musím rozmyslet, jestli budu pokračovat a pracovat na nové inscenaci.

To zkoušení bylo hrozné, tedy jako hrozně náročné. Ale když pak zjistí, že to umí, a že je to dobré, tak mu to taky něco dává.

Takže Tomáš říká ano.

Vojtěch Maděryč

NA SLOVÍČKO S...

... VESELÝM ZRCADLEM,
GYMNÁZIUM ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Máte za sebou náročný den – dvě představení a dílnu, jaký máte z dnešního dne pocit?
Dobry.

Nás to asi většinou bavilo, jak jsme hráli nebo jak jsme byli na dílnách.

Víc asi to druhý představení, tam byli lepší diváci, víc se smáli.

Ráno jsme byli docela rozespali, odpoledne jsme byli živější a mělo to větší šťávu.

Čtete detektivky?

Ne.

Já když jsem byla malá, tak jsem hodně četla detektivky, ale to jsem byla opravdu menší. Takové to Tajemství ztraceného pokoje atd.

Já jsem to četla, protože o tom se dá napsat stručný obsah, je to výhodnější.

Mám doma od Enid Blythonové asi dvanáct knížek, nebo Čtyři a půl kamaráda. Ne ty takové úplně detektivní, ale s dětskými hrdiny.

A Emila jste četli?

Táta to četl a pamatuje si to dodnes. Táta mi to vyprávěl a říkal mi, co jsme tam změnili, co se mu líbilo víc na knížce, takže to byl pro mě takový zážitek.

Já jsem to četl. Protože někdo z nás v souboru to musel přečíst tu knížku, tak jsem se nabídl. Lenka říkala: „Nějaký knihomol?“ A já se přihlásil.

A co na tu knížku říkáš, když ji můžeš srovnat s tím představením nebo s tím textem, ze kterého jste vycházeli?

Tam jsou úplně strašně velké rozdíly. My hrajeme s holkami, v podstatě trošku feministicky, že holky jsou taky dobré.

To není nic feministického, to je pravda.

Prostě, že se holky snaží dobrat svého práva, že jsou lepší.

To zas lepší nejsou.

V knížce se prostě ani jedna holka nemihne.

Ono je to taky těžké zahrát podle té knížky, když máme v souboru tolik holek a tak málo kluků.

Když se třeba točí filmy, tak to taky není vždycky přesně podle té knížky.

Ten scénář není přesně podle té knížky, ty holky tam jsou naschvál, ony ta mají být.

Další rozdíl je, že v knize je to v Berlíně a my jsme to měli v Praze.

A proč jste to přemístili do Prahy?

Tak to bylo ve scénáři.

Ten scénář nám dala Lenka a napsal to nějaký pan Slavík. My máme od něj dost věcí převzatých, on píše dost srozumitelně.

A o čem to je Emil a detektivové? Zajímalo by mě, o čem to hrajete vy? Co chcete sdělit?

To je ať si z toho každý vezme, co chce, ne?

Ale potom bude potrestán! Petr si vzal peníze a my jsme ho potrestali.

Třeba i o tom, jak se holky prosazují, jak si hledají svou roli.

No, nejsme utiskované jako ve středověku, to je pravda.

Ještě je to vlastně o tom, že to jméno Emil není tak strašné, jak si to mysleli všichni na začátku.

To si nikdo nemyslel, že to jméno je strašné, akorát se mu posmívali na začátku. Myslím, že to nebylo vázáno na jméno, ale spíš na tu osobu.

Je to taková šikana na začátku, ale nakonec si ho oblíbí.

A taky zločin a pak přijde trest. Teda většinou, když to není v Česku.

Povězte mně něco o vašem souboru?

V tomhle složení jsme od září, ale ten soubor funguje šestnáct let, říkála Lenka. Ona to založila.

Jak reagovali vaši kolegové z jiných divadelních souborů na vaše představení v diskusním klubu?

Já bych řekla, že na tom nic nenašli, spíše detaily, které vytáhnout.

I porotci nám prostě řekli, že se jim to líbilo.

Chtěli, aby to odhalení na konci se prolnulo do celého děje.

Já chci odhalení na konci, jinak to ztrácí překvapení.

My jsme mysleli, aby se to, že si na to hrajeme, odhalilo až na konci. V celém představení jsme měli chvíle, kdy jsme chtěli, aby se to trošku naznačovalo a oni říkali, abychom to tam už dali naplno.

To je spíš pro pozorné diváky jenom.

My jsme to chtěli udělat, aby to bylo jenom takové naznačení, že možná něco přijde.

Někomu se to naopak líbilo.

Jak velké slovo máte vy a jak velké slovo má Lenka?

My můžeme říct cokoliv.

Pak se většinou domluvíme, jestli se nám to líbí nebo nelíbí.

Lenka ty nápady bere a pak to většinou dá skvěle dohromady.

A co plánujete se souborem příští rok?

Příští rok se rozdělíme. My už půjdeme do starších...

A my zůstáváme. Takže nevíme.

A nebude vám to líto, že se rozdělíte?

Strašně nám budou chybět.

To myslíš ironicky?

Ne, to myslím doopravdy.

Je lepší, když jsou v souboru nějakí starší, ti starší to většinou tak zachraňují. Třeba taková role maminky.

Teď budete starší vy.

Co si plánujete přečíst o prázdninách?

Nějakou Foglarovku.

Čtvrtý díl Eragona.

Další díly Smečky.

Prostě většina z nás ráda čte a určitě budeme číst.

Tereza Vyvijalová

NA SLOVÍČKO S...

... ZATÍM BEZEJMÉNA, GYMNÁZIUM F. KŘÍŽÍKA, PLZEŇ

Jak se vám dneska dopoledne hrálo?

Jo, bylo to dobrý.

Hrálo se dobře, ale překvapilo mě to, že se diváci na všechny vtipy nesmáli. Na přehlídce, kde jsme byli, tak když jsme vytáhli krupici, tak se celý sál smál a tady se jenom pár lidí zachechtalo.

Já teda prostě беру jako urážku, že během toho představení v první řadě asi dva lidé spali a v zadu se ještě několik lidí bavilo.

Odpoledne to bude lepší, protože tam bude více souborů. Teď tam bylo hodně malých dětí a nemusely to pochopit.

Bylo ráno – všichni, i my, trochu rozespalí, tak si myslím, že tím to také bylo.

Jak jste se dostali k Vyskočilovu textu Malého Alenáše?

Začalo to tak, že jsme měli různé hry, ve kterých jsme si vymýšleli sny, potom jsme různé sny kreslili a vůbec jsme o tom nevěděli a potom přišel pan profesor s knihou pana Vyskočila a nás to velmi zaujalo, tak jsme se rozhodli, že to budeme hrát.

Zaujalo nás na tom to, že je to takový netradiční text, jako na začátku, když jsme to hráli...

Ta první část, když jsme to dělali po kouskách, tak já jsem to jakoby vůbec nepochopila, že mi to přišlo takové divné, ale pak jsme to dodělali celé, tak mi to pak dalo smysl dohromady.

Já vím, že když jsem si ten text četl poprvé, tak se mi to líbilo, jak tam byla hra s těmi slovy.

Já, když jsem to četl poprvé, jsem si říkal, že je to strašná trapárna, ale pak se mi to začalo líbit.

Když jsem si to poprvé četl, tak potom jsem se už vlastně těšil na další texty, až budou přibývat.

A jak to představení u vás v dramaťáku vzniká? Ty jsi říkal, že toho textu pomalu přibývalo...

My se posadíme do kroužku a rozdělíme si role a pak si každý vybírá, co bude říkat, teda kromě hlavních postav.

Abych řekla pravdu tak nejvíc práce jsme udělali na vikendovém soustředění, protože každý týden, co jsme se scházeli, tak pokaždé někdo chyběl.

V Dobřanech – na krajské přehlídce - jsme to hráli poprvé úplně celé a tak jsme z toho byli takoví nadšení a hodně energie jsme do toho dali.

Jaký je váš vztah k Malému Alenášovi?

Já nevím, já jsem tu knížku nečetla, ale z toho, co vím, mi přijde hodný.

Mně taky. Poprvé, když jsem si ten text

četl, tak on začíná jako Nikdo, tak jsem si říkal, kde je Malý Alenáš? Vždyť je to o něm... a on pak se najde a je šťastný, že je člověk.

Mně to fakt přijde jako by to byl malý kluk prostě, takový nezkušený.

Samozřejmě nemůže být zkušený, protože když přijde do té krajiny snů, tak samozřejmě nic neví a nezná to.

Celkově ten příběh Malého Alenáše a krajiny snů je pro děti, ale tím, jak je to napsané, tak to můžou číst i starší.

Každý si v tom najde něco.

A co vy a krajina snů, máte nějaké noční můry nebo sny, které jsou bláznivé?

Zajímavé ne, spíš většinou pomotané, ani nemají příběh, že teď je to tady a pak tam.

Já mám pokaždé stejný typ snu – něco se děje, něco se odehraje a vždycky skončím mrtvá. To je nejhezčí na tom.

Cože, nejhezčí?

Ona má hrozně ráda krev, to je naše Krvavá Mary.

Povězte mi něco ještě o tom, jak dlouho funguje váš soubor, jak jste se do něj dostali?

Je to vlastně už od září: taková nabídka kroužků a tam je dramaťák. Kdo chtěl, tak tam šel. Tahle skupina je tam víceméně od září.

A proč jste si ten dramaťák vybrali?

Protože tam chodili dva lidi ze třídy a ti mi to doporučili.

Já jsem tam šla, protože jsem to na základní škole neměla a chtěla jsem to zkusit.

Já jsem začal chodit dřív a s touto skupinou hrajeme vlastně první rok. Bylo nás ze začátku víc, ale pak od toho někdo odstoupil, protože zjistil, že ho to nebaví.

Kámoška ze základky mi říkala, že tam chodila a pak se jednou dostala do novin, tak mě to tak nabudilo, tak jsem to chtěl taky zkusit.

Chtěli byste být slavní?

Jooooo. (většina)

Ani ne. Tam jsou paparazzi, kteří vás vyfotí v takových trapných momentech.

Mně by ještě zajímalo, jak se na to dívají vaši spolužáci, že chodíte do dramaťáku?

Hrozně závidí. Od té doby, co jsme vyhráli tu přehlídku, tak se tam hlásí hrozně moc dětí.

U nás v sekundě se o to zajímají jenom tři lidi, co tam chodí, jinak ostatní se o to nějak nezajímají.

Když jsme se tam zapsali, tak polovina naší třídy říkala, že je to strašná trapárna, proč tam chodíme a když pak zjistili, že jsme postoupili, tak už trochu zmlkli.

A teď je to vlastně mrzí, protože mohou nastoupit, až zase od září.

Myslím, že jsme dobrá parta, že kdyby někdo přistoupil, tak že by už neměl ty základy.

Jak se vám líbí ve Svitavách? Čemu byste dali prst nahoru a čemu prst dolů?

Já bych dal prst nahoru čtvrté kategorii recitační soutěže, protože já jsem teda byl v ní, měli tam úplně úžasné texty, sešla se úžasná parta a nedalo by se o nikom říct: ten byl slabší. Bylo to vyrovnané, bylo to na vysoké úrovni.

Dala bych prst dolů hlavně jídlu a tomu, že tady nedodržíme pitný režim a prst nahoru možnosti vidět ostatní soubory.

Dal bych prst nahoru tomu, jak se tady vede ta Dětská scéna. Jsou tu skvělí lidi, setkáváme se v dílnách, diskusních klubech.

Co plánujete přečíst si o prázdninách?

Nic, já si chci užít, takže já si nic nechci číst.

Malého Alenáše.

Tereza Vyvijalová

NA SLOVÍČKO S...

... POETICKÝM SOUBOREM DIVADLA VYDÝCHÁNO, ZUŠ LIBEREC

Už jste tady druhý nebo třetí den, tak už jste asi docela zaběhlí v rytmu přehlídky, jak se tady cítíte?

Hrozně příjemný prostory jsou tady.

Zajímavá zkušenost, že vidíme představení jiných skupin a můžeme se inspirovat různě.

A máte nějaké takové představení, které vám přišlo inspirativní? A v čem?

Mně se třeba líbil ten Prolhaný Henry, přišlo mi, že jim bylo docela dobře rozumět.

Mně se líbila Poštácká pohádka s využitím těch jejich sukníček, že to měli zároveň jako pláště a ještě s tím tvořili celý ten jejich prostor.

Vy podobným způsobem pracujete s tyčemi, jak jste k tomu došli a jak probíhalo vaše tvoření?

Míša nám řekla, že si máme vymyslet nějakou vlastní scénku a že ji máme třeba za pět minut nacvičit, tak každý si vymyslel třeba ve dvojici nějakou jinou scénku, tak jsme to pak dali dohromady. S těmi rekvizitami; když jsme nad tím přemýšleli, tak nás napadly židle, ale to jsme pak zavrhli, protože to by bylo jako moc složité a velké, tak jsme tam dali tyče, protože se nám to i hodí. Můžeme s nimi dělat všechno, jako i domeček a hudební nástroje.

Z těch tyčí jsme vytvářeli spoustu věcí, hledali jsme, jak bychom mohli vytvořit dům nebo nějaké nástroje a co to třeba připomíná.

A jak jste se dostali k příběhu Smolíčka Pacholíčka?

Myslím, že nám to přinesla Míša, protože já jsem řekla, že jsem ho vůbec neměla v dětství ráda a hlavně se potom přišlo na to, že je tady jenom jeden kluk a devět holek, takže bychom toho Pacholíčka mohli zahrát.

My jsme si říkali, jaké pohádky jsme měli rádi a tak, tak jako se to z toho nějak vyvinulo.

Míša teda přepsala úplně text. Kdybyste si přečetli ten nulátek deník, tak tam byl celý ten původní text a ten náš scénář, kdybychom ho napsali takhle malým písmem, tak by vyšel tak na stránku. Hodně jsme to zkrátili asi na takových dvacet minut z té hodiny. Hodně jsme si s tím textem hráli.

Ten text byl původně pro nějaké zkušenější herce a původně to bylo loutkové divadlo.

Co vás na příběhu toho Smolíčka baví? Co je tím důvodem, že si řeknete: To je dobře, že hrajeme zrovna Smolíčka Pacholíčka a ne něco jiného.

Tam je vlastně to přetvářování těch jezinek, že jsou takové chudinky.

Baví nás to hrát, my se v tom vždycky najdeme.

Hodně se mi líbí i hudba, když to hrajeme, jak ten jelen je takový hudební typ.

Jak dlouho jste na tom představení pracovali?

Zas tak dlouho jsme na něm nepracovali – asi tak měsíc nebo dva po Vánocích, protože před Vánoci jsme měli ještě nějaké vystoupení.

Potom jsme si i rozdělili role a zkoušeli jsme to nakonec i s těmi tyčemi, ale s těmi tyčemi ne zas tak dlouho.

Dost věcí jsme dolaďovali až těsně před okresní přehlídkou.

A co plánujete příští rok?

Míša koupila dvě knížky a chce si je o prázdninách přečíst a pak nám chce říct, o čem byly, a jestli bychom se třeba nechtěli tím zabývat.

Je to Pekelná třída – moc zajímavá knížka. Tu jsme si četli i na pokoji. Tak nějaké scénky z toho, co se nám líbí tak bychom mohli taky dát dohromady. Nebo něco o nějakých agentech, dětská detektivka, to by mohlo být taky moc pěkné.

Takže to bude detektivka nebo parodie.

Jak se vám dneska hrálo?

Nám se hrálo dobře – zákulisí bylo velké, hezké prostředí, obrovská změna, i to jeviště bylo krásně udělané, všechno bylo super.

Co znamená název vašeho souboru – Poetický soubor Divadla Vydýcháno?

My máme v naší zušce v Liberci jeden takový prostor v přízemí, kterému říkáme Vydýcháno.

Je to ve sklepech a nejsou tam žádná okna, takže když je tam hodně lidí, tak je tam vydýcháno.

Hrají tam bubny, protože jinde by všechny rušily, takže vždycky když trénujeme, tak je to buch-buch-buch.

Tam jsme chodili zkoušet s těmi tyčemi.

Tenhle rok už ale máme jinou třídu, jsme v druhém patře, takže už nejsme ve sklepech.

A tam máme i okna.

Ale v Divadle Vydýcháno jsme začínali, proto se náš soubor tak jmenuje.

Jaké to pro tebe je, Filipe, když jsi sám kluk v souboru a máš tam kolem sebe jenom holky?

Mně to nevadí, protože většinou schytám nějakou hlavní roli a většinou je to sranda, když takhle někam jedem. Nevadí mi to, ale bylo by dobré, kdyby tam třeba ještě byli tři kluci.

A jaké byly ty pohádky, které jste měli v dětství rádi nebo nerádi? A proč jsi neměla ráda Smolíčka Pacholíčka?

Když jsem byla malá, tak jsem se bála těch jezinek, jak jsem si je představovala.

Mně babička vždycky říkala, že u nich v okapu bydlí jezinka a že mě sežere, když budu chodit do zahrádky.

Já jsem měla strach z Budulínka, to jsem neměla ráda, měla jsem strach, že mě ta liška třeba taky unese.

Budulínek mi přišel hrozně nekonečný, jak ta liška tam furt: Písk, písk – jedno lišče. Písk, písk – druhé lišče. Písk, písk – třetí...

Já jsem taky neměla ráda Budulínka, protože mi všechny ty postavy přišly takový nesympatický.

Mně se už jako malinké Budulínek vždycky líbil, asi je to proto, že já mám doma knížku, kde jsou vylepšené verze a tam je strašně moc Budulínků a každý je jiná verze.

Já jsem měl hodně rád pohádky Paní Láry-fáry.

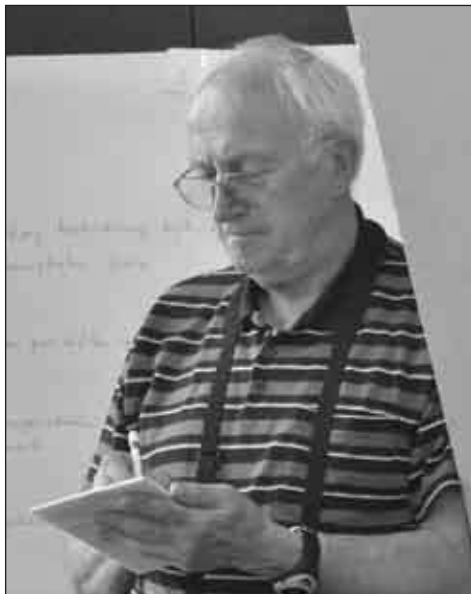
Já jsem měla ráda Kocoura Mikeše.

To já jsem milovala Hurvínka a miluju ho teda doteď. Je to takový bavič. Dobrých pohádek je hodně a je těžké si z nich vybrat tu nejlepší.

Tereza Vyvíjalová

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DĚTSKÉHO SIKUSNÍHO KLUBU

nového seminaristy

lehára

tišících prostředků

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS...

PROJEKT CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM „KŘÍŽEM KRÁŽEM“

Projekt Celé Česko čte dětem má za úkol ukázat společnosti, jak je důležité dětem číst a podporovat jejich vztah ke knihám a čtenářství. Do projektu se zapojilo přes tři stovky různých institucí knihovnami počínaje a muzei konče.

Vydala jsem se proto „křížem krážem“ různými druhy institucí i naší republikou, abych zjistila, jak vnímají projekt Celé Česko čte dětem ti, kteří jsou do něj aktivně zapojeni.

Městská knihovna B. Němcové, Domažlice, odpovídá vedoucí oddělení pro děti a mládež paní Libuše Kolíková.

Vaše knihovna je zapojena do projektu Čteme dětem, z jakého důvodu jste se rozhodli projekt podpořit?

Rozhodli jsme se projekt Celé Česko čte dětem podpořit z několika důvodů. Máme pocit, že děti příliš nečtou a svůj volný čas tráví hlavně u počítačů. Ani rodiče dětem s utvářením vztahu ke knihám a četbě příliš nepomáhají. Často jim nečtou, protože na to nemají čas a nekupují jim knihy, neboť jsou drahé. Na projektu se nám líbí, že se do něj zapojují i významné kulturní osobnosti, které mají v dnešním světě plném médií na děti velký vliv.

Jakým způsobem projekt podporujete?

Naše knihovna se připojila hned k několika celostátním akcím. Jmenujme na příklad Noc s Andersenem nebo Týden knihoven. Pravidelně do knihovny docházejí žáci mateřských škol, základní a praktické školy i školní družiny. Celkem knihovna pořádá ročně více než sto akcí věnovaných dětem.

Jaké knihy dětem v rámci projektu Celé Česko čte dětem předkládáte?

V naší knihovně dáváme přednost knihám českých autorů, neboť se domníváme, že jim malý český čtenář lépe porozumí.

Mateřská škola Buková, Praha, na otázky odpovídala ředitelka Mgr. Janeta Benešová

Vaše mateřská škola se do projektu Celé Česko čte dětem zapojila z iniciativy jedné z maminek. Zapojují se do projektu rodiče dětí pravidelně?

Do projektu Celé Česko čte dětem se v naší mateřské škole aktivně zapojují nejen rodiče dětí, ale přivítali jsme zde i významné osobnosti veřejného života města Prahy.

Využíváte dětskou literaturu i při aktivní práci s dětmi – a jak nebo se zaměřujete výhradně na její předčítání?

Při práci s dětskou literaturou nezůstáváme jen u jejího čtení, ale snažíme se ji dětem přiblížit víc. Společně v nich hledáme ilustrace, o kterých si povídáme, porovnáváme velikosti písma, vazbu a velikost knihy...

Co vás na projektu nejvíce těší?

Projekt vnáší do chodu MŠ mužský element, což je v dnešní době velice cenné. Chlapi krásně čtou, pokud to umí!!!

Střední škola knih, o. p. s, Brno, na otázky odpovídal ředitel školy Mgr. Richard Jurečka, Ph.D.

Vaše škola je zapojena do projektu Čteme dětem, z jakého důvodu jste se do projektu zapojili podpořit?

Projekt podporuje kompetence, jejichž rozvíjení je důležité pro celkový rozvoj žáků a jež se v teoretické výuce nikdy nedají tak dobře nasimulovat. Zejména rozvíjení čtenářské gramotnosti patří ke vzdělávacím prioritám obou škol: absolvent střední školy by měl dokázat nejen číst (to ho v ideálním případě naučili rodiče nebo základní škola), ale také text prezentovat a dramatizovat, mít přehled o vhodné literatuře a umět sáhnout po knize, která se k dané příležitosti hodí.

Jakým způsobem projekt podporujete?

Pro obě školy je vyčleněn pedagogický pracovník, který se věnuje přípravě žáků obou škol na akci nazvanou Čtení s Pištuchou. Toto pásmo, sestavené z dramatizované četby, říkane a hádanek, bude předneseno před žáčky základních škol.

Co Vás na projektu nejvíce těší?

Jsou to hlavně dvě věci. Podle jednoho starověkého mudrce je největší věcí, kterou můžeme pro společnost udělat, kvalitní péče o mladé lidi. A dávám tomuto mysliteli za pravdu - vše má svůj počátek v dětství. A tou druhou věcí, ze které mám radost, jsou naši žáci, když na nich při účinkování v takových akcích vidím, jak „roztávají“ do své pravé, hodnotné osobnosti.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, na otázky odpovídala PhDr. Pavla Koritenská

Jakým způsobem podporuje Vaše muzeum projekt Celé Česko čte dětem?

Naše muzeum otevřelo v loňském roce prostor určený pro děti a mládež – Dětský ateliér, který má sloužit jako herna – dílna – badatelna. V tomto prostoru se, kromě jiného, nachází volně přístupná improvizovaná knihovnička. V loňském roce muzeum realizovalo výstavu Pohádka ve škole. Kromě jiného by součástí výstavy i poslech pohádek K. J. Erbena a B. Němcové. Letos podruhé uvítáme také mladé loutkáře ze základní školy, kteří dětem z mateřských škol odehrají pohádkové představení. Do budoucna plánujeme další scénické čtení pohádek nebo využití četby knížek zaměřených na historii, přírodu nebo archeologii v doprovodných interaktivních programech muzea.

Jaký je o projekt zájem ze strany dětí a rodičů a jak na projekt reagují?

Vzhledem k tomu, že návštěvnost výstavy Pohádka ve škole byla pro muzeum velmi příznivá, zájem o projekt je mezi veřejností velký. Rodiče z řad zaměstnanců muzea začali nosit knihy do dětského ateliéru, děti z mateřských škol a základních škol si četli pohádky v prostorách výstavy.

Jaké knihy předkládáte malým čtenářům v rámci projektu Celé Česko čte dětem?

V rámci výstavy Pohádka ve škole jsme díky darům získali pohádkové knížky. Soustředíme se hlavně na české pohádky, ale výjimkou nejsou i pohádky z cizích zemí. Vzhledem k charakteru naší instituce vybíráme i historické učebnice a časopisy, které by všem návštěvníkům, a především dětem připomněly různé etapy dějin naší země a ze kterých se učili naši rodiče a prarodiče.

Andrea Pavlíčková

ČTENÍ NA DOBROU NOC

Další čtení na dobrou noc budou pro hledáče cache takovým zadostiučiněním. Zde si budete moci přečíst původní příběhy, ze kterých jsme si vypůjčili věty do cache. Příběhy tak v rámci jednoho čísla Deniku můžete porovnat. Dobrou noc.

ISAAC ASIMOV

JÁ, ROBOT

**Překlad: O. Černý, A. Kramer, Z. Meyerová
Triton, Praha 2000**

5. LHÁŘ

Fotogenetické oči RB-34 se při zaskřípání dveří zdvihly od knížky, a když Susan Calvinová vešla, byl robot už na nohou.

Na chvíli se zastavila, aby narovnála obrovský nápis „Vstup zakázán“ umístěný na dveřích, a pak přistoupila k robotovi.

„Přinesla jsem ti skripta o hyperatomových motorech, Herbie. Alespoň něco. Nechceš se na to podívat?“

RB-34 – jinak známý jako Herbie – si od robopsycholožky vzal tři těžké učebnice a jednu z nich otevřel na první straně.

„Hm – hm –! Teorie hyperatomové fyziky.“ Jak listoval stránkami, něco si mumlal sám pro sebe, a když nakonec promluvil, jeho hlas zněl mírně otráveně. „Posaďte se, paní doktorko. Bude mi to pár minut trvat.“

Robopsycholožka se posadila a pozorně sledovala Herbieho. Přitáhl si židli k druhé straně stolu a systematicky prolistoval tři knihy.

Po půlhodině je odložil. „Samozřejmě že vím, proč jste mi je doopravdy přinesla.“

Doktorce Calvinové zacukal koutek úst. „Toho jsem se obávala. S tebou se těžko pracuje. Vždycky máš přede mnou o něco náskok.“

„Tyhle knihy mě zajímají stejně tak málo jako ty, co jste mi dala tuhle. Vaše učebnice jsou mi k ničemu. Celá ta vaše věda je vlastně hromada dat, která díky jakés takés teorii jakž takž drží pohromadě. Je tak neuvěřitelně prostoučká, že ani nestojí za řeč.“

Ale zajímá mě vaše beletrie. Vaše studie lidských motivací a emocí...“ Herbie si při volbě slov pomáhal gesty mohutné ruky.

„Myslím, že chápu,“ zašeptala doktorka Calvinová.

„Víte, já čtu myšlenky,“ pokračoval robot, „a nemáte ani ponětí, jak jsou vaše myšlenkové pochody komplikované. Jenže můj mozek se od lidského podstatně liší, a tak nemohu rozumět všemu. Ale snažím se a vaše romány mi v tom pomáhají.“

„Ano, ale mám strach, že až se seznámíš s citovými zmatky našich současných sentimentálních románů,“ – v jejím hlase se ozvala hořkost – „bude se ti myšlení opravdových lidí zdát nudné a nezajímavé.“

„Ale vůbec ne!“

Jeho rázná odpověď ji přiměla, aby vstala ze židle. Cítila, že rudne a zmateně si pomyslela: „Vždyť on o tom musí vědět!“

Herbie se náhle uklidnil a tichým hlasem, v němž téměř nebyl patrný kovový témb, pronesl: „Samozřejmě, že o tom vím, paní doktorko. Vždyť na to pořád myslíte. Musel bych se to dozvědět i proti své vůli.“

Výraz v jejím obličejí ztvrdl. „Řekl o tom někomu?“

„Samozřejmě že ne!“ odpověděl Herbie s nelichvím překvapením. „Vždyť se mě na to nikdo neptal.“

„V tom případě,“ vyrazila ze sebe doktorka Calvinová, „si myslíš, že jsem se zbláznila.“

„Ne. Je to normální lidský cit.“

„Možná právě proto je to takové šílenství.“ Z hlasu jí vyprchala vřelost. Takhle by mluvila jakákoliv žena bez doktorského titulu a odborné erudice. „Já přece nejsem to, čemu se říká přitažlivá.“

„Jestliže tím myslíte pouhou fyzickou krásou, pak to nemohu posoudit. Ale v každém případě vím, že existuje více než jeden druh přitažlivosti.“

„Nejsem ani mladá,“ pronesla doktorka Calvinová, která sotva vnímala robotova slova.

„Ještě vám není ani čtyřicet,“ ujistil ji Herbie důrazně.

„Podle křestního listu je mi devětatřicet, ale podle svého citového života se cítím spíš na šedesát. Copak jsem nadarmo psycholožka?“

A jemu není ještě ani pětatřicet a vzhledem a chováním je ještě mladší,“ pokračovala hořce. „Myslíš, že ve mně někdy vidí něco jiného... než postarší robopsycholožku?“

„Mýlíte se!“ zvolal Herbie, a aby svým slovům dodal váhy, bouchl železnou pěstí o umakartovou desku stolu. Vyslechněte mě...“

Ale Susan Calvinová už nic poslouchat nechtěla. Z očí jí vyzářovala bolest. „Proč bych měla? Co ty víš o životě, ty... ty stroji. Já jsem pro tebe jenom vzorek člověka, pokusný králik se zvláštním mozkem, který se přímo ideálně hodí k prozkoumání. A vidíš tam nádherný příklad zklamání, víd? Skoro tak dokonalý jako v těch svých románech,“ vydrmolila ze sebe Susan Calvinová téměř plačtivě a odmlčela se.

Robot se před jejím výbuchem stáhl do sebe. Prosebně zavrtěl hlavou. „Nechcete mě přece jenom vyslechnout? Jestli budete chtít, mohu vám pomoci.“

„Jak,“ zeptala se opovržlivě. „Tím, že mi dobře poradíš?“

„Ne, to ne. Ale prostě vím, co si myslí jiní lidé – například Milton Ashe.“

Následovalo dlouhé ticho a Susan Calvinová sklopila oči k zemi. „Já ale nechci vědět, co si myslí,“ pronesla konečně. „Buď zticha.“

„Ale já myslím, že byste to chtěla vědět.“

Stále se dívala na zem, ale teď začala dýchat rychleji. „Mluvíš nesmysly,“ zašeptala.

„Co bych z toho měl? Chci vám jenom pomoci. Kdybyste věděla, co si o vás Milton Ashe myslí...“ Robot se odmlčel.

Psycholožka zdvihla hlavu. „Co?“

SVITAVSKÝ CACHING A JEHO PRAVIDLA

1. Hlavně nenápadně – žádný mudla (nezasvěcený) by o skrýši neměl vědět, ani by vás neměl upozorovat, když cache hledáte či ukryváte.
2. Z cache si můžete odnést jednu věc. Na oplátku je vaším úkolem připsat jednu větu a tím spoluvytvořit příběh, který je na papírku odstartován první větou.
3. V okamžiku, kdy je cache již bez předmětů, nedopisujte žádnou větu. Schovejte cache zpět a vykejte do dalšího dne, kdy bude vytvořena nová cache.
4. O umístění cache najdete zmínku v Deníku v této rubrice. Zde si budete moci přečíst také příběh, který jste napsali předchozí den. Redakce si vyhrazuje právo cenzurovat nevhodné výrazy. V případě zájmu o plné znění příběhu se stavte v redakci Deníku.
5. Cache se může nalézat v budovách, ve kterých se přehlídka odehrává a v jejich těsné blízkosti.
6. **Nálezce a přispěvatel k našemu příběhu se musí zalogovat, tj. musí uvést přesný čas ve formátu hh:mm a své jméno či jméno souboru.**

Pátou cache najdete dle této indicie:

Hledej na budově jednoookého boha s dvěma nosními dírkami, ze kterých vydechuje teplo svých útrob.

Příběh, který jste stvořili tentokrát:

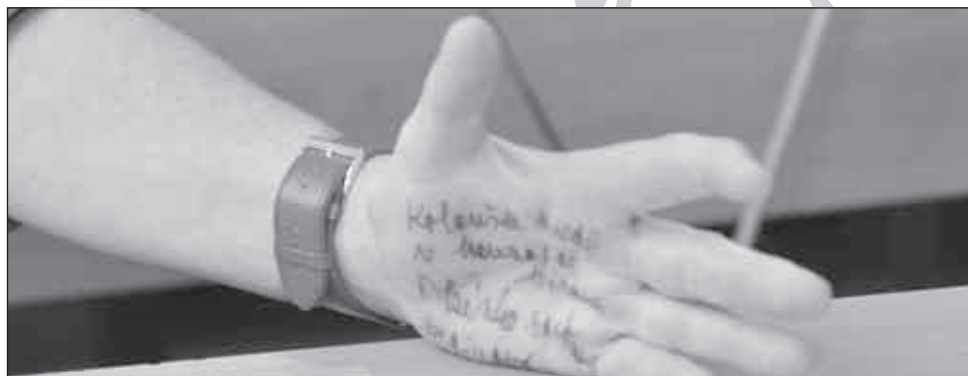
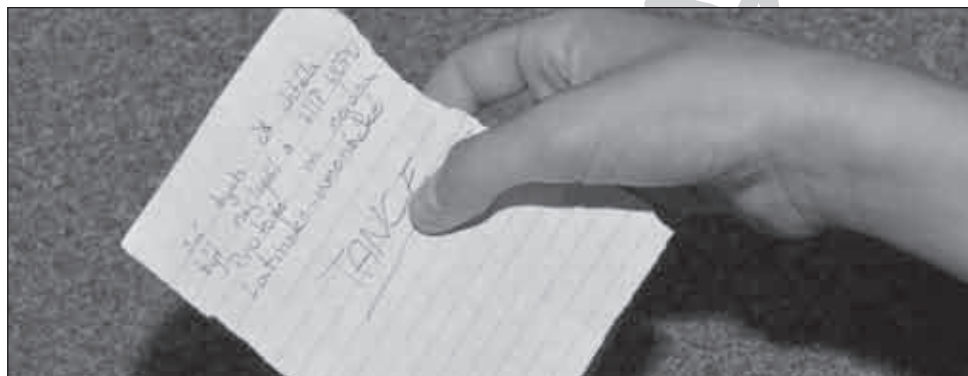
„Víte, já čtu myšlenky,“ pokračoval robot.

14:35 Matyáš Buk: „To se může hodit.“ řekl pes. / 14:38 Bláza: A vyrazili ještě za úsvitu do banky. / 14:40 LDO ZUŠ JH: Bankéř byl pěkně vychytralý muž a bylo mu hned divné, že robot mu odpovídá na otázky ještě dřív, než je vysloví. / 14:45 LDO ZUŠ JH: A proto jim peníze nevydal. / 14:47 Zuzka, Deny, Noemi, Erzsika – KUK: Robot pošeptal psovi, co si zrovna bankéř myslí. / 15:05 Bremigan, Lord of Magic: Pes se neprodleně vrhnul na bankéře a pistolí, kterou skrýval v kapse, popadl do zubů. / 16:00 Matěj a Bára – ZŠ Svitavy: A zazněl už jen výstřel... / 16:03 Nikča: V bance zavládlo hrobové ticho. / 16:04 Lucka: Bylo až moc hrobové, a proto začali všichni zpívat. / 16:06 Katka: Robot a bankéř si hleděli do očí: „Kdo zemřel?“ / 16:10 Věrka: Robot se usilovně snažil vypátrat, jaké další plány pes v bance má, ale nedařilo se mu přečíst vůbec žádnou jeho myšlenku... / 17:55 Překvapený štrůdl: Asi ztratil své schopnosti. / 18:35 L + L: Tak radši začali všichni zpívat. / 20:40 KAAK: To už pes nemohl poslouchat, skočil na bankéře i robota, rozložil je na anionty a kationty a vydal se na další misi.

*Tuto rubriku pro vás každý den připravuje
Vojtěch Maděryč*

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... DIVADELNÍCH TAHÁKŮ

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2012

OZNAČENÍ PROSTOR

Fka	Fabrika Svitavy
kino	Kino Vesmír
Trám	Divadlo Trám
OttD	Ottendorfov dům
SZŠ	Střední zdravotnická škola
MMG	budova Městského muzea a galerie ve Svitavách
farní stodola	stodola žitavské římskokatolické farnosti
Tyjátr	Tyjátr, alternativní klub
PZŠ	ZŠ praktická - budova Speciální základní školy

STŘEDA 13. června

8.30–12.00	dílny pro děti ze souborů	MMG, OttD, PZŠ
8.30–12.30	semináře pro dospělé účastníky, třída A, C, D, S1, S2 Fka třída B	Trám
9.00–10.40	5. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–15.40	5. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky DS Krátké vyprávění o Albertu Kyškovi, létacím snu... Zuzka z Havířova, ZUŠ B. Martinů, Havířov Dvě vesnice Divadlo Na schodech, ZŠ Edvarda Valenty, Prostějov Jamie LDO ZUŠ Jindřichův Hradec	Fka-sál Fka-sál Fka-sál
16.00–17.00	diskusní kluby seminaristů	farní stodola
16.15–17.00	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 5. bloku	Fka-učebna 3
16.15–17.45	dětský diskusní klub pro děti ze souborů vystupujících v 5. bloku	Fka-aula Fka-učebna 2 farní stodola Fka-sál
17.15–18.30	otevřený diskusní klub pro děti	
20.00	seminář k inscenacím 5. bloku ukázky z práce seminářů	

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 5.

 Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Vojtěch Maděryč, Andrea Pavlíčková, Tereza Vytvalová, Vojtěch Dvořák, Ivo Mičkal (foto), Pavel Kocych (grafika a sazba), Jazz Jameson, redakční čtyřnožec. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3.patře Fabriky Svitavy. Uzávěrka 13. 6. 2012 v 00.15. Náklad 300 ks.